

MEDIKA d.d. i ovisna društva

**IZVJEŠĆE REVIZORA I
KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
za godinu koja je završila 31. PROSINCA 2017. godine**

SADRŽAJ

	Stranica
Godišnje izvješće	1 – 23
Izjava o odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora	24
Izvješće neovisnog revizora dioničarima Medike d.d.	25 - 31
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	32
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	33
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi	34
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	35-36
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	37 - 86

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA

Grupa Medika („Grupa”) je u 2017. godini ostvarila konsolidirani prihod u iznosu od 2.826.631 tisuću kuna, što je 171.928 tisuća kuna više u odnosu na ostvareni konsolidirani prihod u prethodnoj godini. Konsolidirana dobit iz poslovanja iznosi 37.022 tisuća kuna, što je 29.584 tisuća kuna manje od ostvarenja u prethodnoj godini.

Konsolidirana dobit prije poreza iznosi 37.837 tisuća kuna, a konsolidirana neto dobit 43.509 tisuća kuna, što je za 12.007 tisuća kuna manje od ostvarenog rezultata 2016. godine.

Na smanjenje nekonsolidirane dobiti iz poslovanja i nekonsolidirane dobiti prije poreza najviše je utjecalo povećanje ostalih troškova poslovanja (bilješka 9 u financijskim izvještajima), odnosno ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Naime, Uprava je temeljem objavljenih revidiranih financijskih izvještaja za 2016. godinu poduzeća Agrokor d.d. i njegovih povezanih društava, procijenila da se na dan 31. prosinca 2017. godine vrijednosno uskladi 50% iznosa potraživanja za dane zajmove Agrokoru d.d., što iznosi 50.000 tisuća kuna, a zbog neizvjesnosti naplate koja će ovisiti o ishodu nagodbe u cjelokupnom procesu restrukturiranja Agrokor Grupe.

Promatrajući po poslovnim segmentima (bilješka 6 u financijskim izvještajima) 52,8% ukupnih konsolidiranih prihoda ostvaruje se u ljekarnama (2016.: 53,7%), od čega 12,5% u vlastitim ljekarnama (2016.: 13,2%). Istovremeno, 30,1% ukupnih konsolidiranih prihoda ostvaruje se u bolnicama (2016.: 28,6%).

Ukupna konsolidirana imovina iznosi 2.047.257 tisuća kuna i bilježi smanjenje od 5,0% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi konsolidirane imovine iznos dugotrajne imovine je veći za 5,6% u odnosu na prethodnu godinu (najviše zbog povećanja odgođene porezne imovine), dok je iznos kratkotrajne imovine manji za 7,5%. Konsolidirana kratkotrajna imovina čini 78,8% ukupne imovine. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja su najznačajnija stavka ukupne konsolidirane imovine i manja su za 15,6% u odnosu na prethodnu godinu na što je najviše utjecala sanacija bolnica krajem 2017. godine. Uslijed rasta prodaje zalihe bilježe porast od 10,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Temeljni kapital povećan je u ukupnom iznosu od 4.529 tisuća kuna iz zadržane dobiti ranijih razdoblja temeljem Odluke Glavne skupštine Društva održane 18. svibnja 2017. godine.

Društvo je isplatilo dividendu temeljem odluke Glavne skupštine održane 19. prosinca 2017. godine u iznosu 2.000,00 kuna po dionici.

Ukupna konsolidirana kreditna zaduženost iznosi 376.660 tisuća kuna, od čega se na kratkoročne kredite i financijski najam odnosi 370.875 tisuća kuna, a na dugoročni financijski najam 5.785 tisuća kuna (bilješka 25). Grupa na 31. prosinac 2017. godine nema dugoročnih kredita.

Pokazatelj vlastitog financiranja iznosi 21% te pokazuje da se 21% ukupne nekonsolidirane imovine financira iz vlastitih izvora.

Konsolidirani rezultati poslovanja su prikazani u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na stranici 32 financijskih izvještaja.

Viđenje razvoja Grupe

Društvo će zadržati osnovnu djelatnost distribucije lijekova i medicinskih proizvoda i jače razvijati poslovanje s proizvodima koji čine glavnu djelatnost tvrtke.

Strategija razvoja Zdravstvene ustanove Ljekarne Prima Pharme je širenje mreže ljekarni na cijelom teritoriju Republike Hrvatske.

Vlastite dionice

Tijekom 2017. godine Društvo je steklo 238 vlastitih dionica ukupne vrijednosti 3.342 tisuće kuna te je otpustilo 100 vlastitih dionica knjigovodstvene vrijednosti 1.620 tisuća kuna. U portfelju Medike d.d. na 31. prosinca 2017. godine je 1.440 dionica, odnosno 4,77% od ukupnog broja dionica. Nominalna vrijednosti svake pojedine dionice je 6.930 kuna.

Ovisna i pridružena društva

Društvo ima u 100%-tnom vlasništvu ovisna društva Zdravstvenu ustanovu Ljekarne Prima Pharme i Primus nekretnine d.o.o.

ZU Ljekarne Prima Pharme ima u 100%-tnom vlasništvu ZU Ljekarne Delonga i ZU Ljekarne Ines Škoko te pridruženo društvo ZU Ljekarne Jagatić u kojoj ima 49% udjela. Početkom 2017. godine kupljena je Ljekarna Ana Pantelić koja je tijekom godine pripojena u ZU Ljekarne Prima Pharme.

Povezane osobe

Društvo sa većinskim glasačkim pravima, odnosno matično društvo Auctor d.o.o. posjeduje 47,38% udjela odnosno 49,75% dionica s pravom glasa.

Pliva Hrvatska d.o.o., Zagreb, posjeduje 25,32% udjela u vlasništvu odnosno 26,59% glasačkih prava nad Društvom. Obzirom na udio i operativne transakcije koje obavlja s Društvom Pliva Hrvatska d.o.o. ima značajan utjecaj na tekuće poslovanje Društva.

Rizici

Kreditni rizik

Najveći rizik za poslovanje Grupe, u okviru tržišnih rizika, je dugi rok naplate potraživanja od kupaca, pogotovo u dijelu koji se odnosi na kupce u okviru sustava HZZO-a. Time je značajan udio obrtnog kapitala Grupe imobiliziran, što značajno utječe na novčani tok i mogućnost Grupe za pravovremeno podmirivanje vlastitih obveza. Budući da se direktno ili indirektno radi o potraživanjima od državnih institucija, naplatu potraživanja ne bi trebalo promatrati kao rizik nenaplate. To posredno povećava potrebu za dodatnim financiranjem, što znači i dodatne troškove poslovanja.

Kreditni rizik se odnosi prvenstveno na potraživanja od kupaca. Veći kreditni rizik je kod poslovanja s ljekarnama, kod kojih postoji rizik ograničenosti poslovanja - za razliku od bolnica, koje uz duže rokove naplate, nemaju i rizik nenaplate potraživanja i nastavka kontinuiranog poslovanja.

Cjenovni rizik

Daljnji rizik za poslovanje Grupe je stalno snižavanje cijena lijekova s liste lijekova HZZO-a i administrativno određivanje cijena lijekova i marži. Da bi smanjila ovaj rizik, Grupa se orijentirala na proširenje asortimana na proizvode koji nisu zakonski limitirani u pogledu cijene proizvoda.

Rizici (nastavak)

Valutni rizik

Značajno mjesto u financijskim rizicima ima valutni rizik. Grupa većinu prihoda ostvaruje na domaćem tržištu u hrvatskim kunama. Nabava robe se djelomično ostvaruje na inozemnom tržištu, iz čega proizlazi izloženost riziku promjene tečaja stranih valuta vezanih uglavnom uz euro. Svi krediti su kunski te s ove osnove nema izloženosti valutnom riziku.

Kamatni rizik

Kamatni rizik Grupe proizlazi iz primljenih i danih dugoročnih i kratkoročnih kredita, u uvjetima promjenjive kamatne stope. Krediti odobreni po promjenjivim stopama izlažu Grupi riziku kamatne stope novčanog toka. Krediti odobreni po fiksnim stopama izlažu Grupi riziku fer vrijednosti kamatne stope.

Grupa ima dio imovine koja ostvaruje prihod od kamata te su prihodi Grupe i novčani tok iz ulagačkih aktivnosti ovisni o promjenama tržišnih kamatnih stopa.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Medika d.d. kao tvrtka uvrštena na službeno tržište Zagrebačke burze primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su donijeli Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza. Kodeks je objavljen na web stranicama Zagrebačke burze. U poslovnoj 2017. godini Društvo je u bitnom dijelu pratilo i primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom. Manja odstupanja od pojedinih preporuka Kodeksa obrazložena su u Godišnjem upitniku koji Društvo objavljuje na web stranici Zagrebačke burze, dostavlja HANFA-i te objavljuje na vlastitim web stranicama.

Glavni elementi sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizikom koji se odnose na financijsko izvještavanje uključuju:

- Odgovarajuću organizacijsku strukturu na svim razinama sa raspodjelom dužnosti i definiranim razinama ovlasti
- Unutarnje kontrole integrirane u poslovne procese i aktivnosti
- Sveobuhvatan set računovodstvenih politika i procedura koje se odnose na pripremu godišnjeg izvješća u skladu s Međunarodnim Standardima Financijskog Izvještavanja usvojenim od strane Europske unije

Društvo se ne nalazi u odnosu uzajamnog dioničarstva s drugim društvima, nema vrijednosnih papira s posebnim pravima kontrole, niti vrijednosnih papira s ograničenjima prava glasa. Nema slučajeva u kojima bi financijska prava iz vrijednosnih papira bila odvojena od držanja tih papira.

Struktura korporativnog upravljanja

Medika je dioničko društvo dualističkog tipa i ima slijedeće organe

- Glavnu skupštinu
- Nadzorni odbor
- Upravu

Glavna skupština

Glavna skupština odlučuje o pitanjima određenima Zakonom i Statutom Društva, a između ostalog donosi Statut, odlučuje o upotrebi dobiti, odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala, bira i razrješuje članove Nadzornog odbora, daje razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenuje vanjskog revizora i obavlja ostale poslove sukladno Zakonu i Statutu Društva.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA (nastavak)

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva i u tu svrhu pregledava i ispituje poslovne knjige i dokumentaciju Društva. Nadzorni odbor imenuje Upravu Društva te daje suglasnost na neke odluke Uprave kao što su strateški planovi, planovi poslovanja, financijska izvješća i značajnije investicije. Nadzorni odbor podnosi Glavnoj skupštini izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva te daje prijedloge odluka Glavnoj skupštini. Nadzorni odbor sastoji se od sedam članova. U pravilu se redovne sjednice Nadzornog odbora sazivaju jednom u tri mjeseca. O važnim i neodložnim pitanjima Nadzorni odbor može odlučivati na sjednicama koje se održavaju telefonskim putem. Trajanje mandata članova Nadzornog odbora regulirano je Statutom Društva te traje do zaključenja Glavne skupštine na kojoj se odlučuje o davanju razrješenice za treću (3.) poslovnu godinu nakon njihova izbora u Nadzorni odbor, ne računajući poslovnu godinu u kojoj su izabrani.

Nadzorni odbor čine: gđa. Ružica Vadić, predsjednik, g. Damjan Možina, potpredsjednik, članovi: g. Nikica Gabrić, g. Mihael Furjan, g. Oleg Uskoković, g. Ante Turković i gđa Sanja Palić.

Uprava

Uprava utvrđuje planove poslovanja i kontrolira realizaciju, koordinira aktivnosti pojedinih organizacijskih dijelova Društva i njihovu usklađenost s tekućim potrebama i planovima poslovanja, izvješćuje Nadzorni odbor o tijeku poslova, rentabilnosti poslovanja, značajnijim poslovima i drugo u skladu s odredbama Statuta.

Uprava Medike je jednočlana: g. Jasminko Herceg, Direktor, samostalno i pojedinačno zastupa tvrtku, vodi poslovanje Društva.

Revizorski odbor

Revizorski odbor osnovan je odlukom Nadzornog odbora. Rad Revizorskog odbora reguliran je Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o računovodstvu i drugim propisima. Mandat Revizorskog odbora usklađen je s trajanjem mandata Nadzornog odbora.

Revizorski odbor čine: gđa. Ružica Vadić, predsjednik, g. Oleg Uskoković i g. Dalibor Briški.

NEFINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Nefinancijsko izvješće u nastavku pripremljeno je prema Smjernicama za izvješćivanje o nefinancijskim informacijama Europske komisije.

Opis poslovanja Grupe Medika

Medika (u daljnjem tekstu Društvo) je najstarija i vodeća veledrogerija u Hrvatskoj, čija je temeljna djelatnost prodaja i skladištenje te distribucija humanih i veterinarskih lijekova, medicinskih proizvoda, opreme i stomatoloških pomagala, dijetetskih, kozmetičkih, higijenskih i drugih proizvoda namijenjenih zdravstvenom tržištu.

Sukladno tome, Društvo opskrbljuje ljekarne, zdravstvene ustanove, bolnice, domove zdravlja, ambulante, ordinacije, veledrogerije i specijalizirane prodavaonice najširim asortimanom proizvoda. Oslanjajući se na tradiciju, ali i inovativni pristup u svakodnevnom poslovanju, Društvo postavlja nove standarde u kvaliteti usluge, čime je zadržala titulu tržišnog lidera preko pet desetljeća.

NEFINANCIJSKO IZVJEŠĆE (nastavak)

Opis poslovanja Grupe Medika (nastavak)

Medika d.d. u vlasništvu ima 100% udjela u Zdravstvenoj ustanovi (ZU) Ljekarne Prima Pharme i društvu Primus nekretnine d.o.o.

ZU Ljekarne Prima Pharme ima u 100%-tnom vlasništvu ZU Ljekarne Delonga i ZU Ljekarne Ines Škoko te pridruženo društvo ZU Ljekarne Jagatić u kojoj ima 49% udjela.

Veleprodaja

Kupci Medike su:

- ljekarne
- bolnice
- ostalo (domovi zdravlja, poliklinike, stomatološke ordinacije i poliklinike, veterinarske ambulante i farme, druge veleprodajne, ostale pravne osobe koje imaju dozvolu Ministarstva zdravlja ili HALMED-a)

Financijski podaci o segmentima nalaze se u bilješci 6 financijskih izvještaja.

Prodajni asortiman

Farmaceutika

Farmaceutika čini veliku većinu prometa Društva i nudi najširu paletu farmaceutskih preparata domaćih i stranih proizvođača. Zahvaljujući tome kupcima su dostupni svi lijekovi prisutni na europskom i svjetskom tržištu.

Izvanredni unos i uvoz lijekova podrazumijeva unos i uvoz lijekova koji nemaju odobrenje za stavljanje u promet u Republici Hrvatskoj.

Suglasnost za izvanredno unošenje ili uvoz lijeka izdaje Agencija za lijekove i medicinske proizvode (HALMED) u slučajevima da se radi o medicinski opravdanoj potrebi, radi zaštite zdravlja ljudi, za istraživačke svrhe, za farmaceutska ispitivanja, za neklinička ispitivanja, za slučaj elementarnih nepogoda ili drugih izvanrednih stanja i za nužne slučajeve pojedinačnog liječenja lijekom koji je na vlastitu odgovornost propisao doktor medicine ili doktor dentalne medicine koji provodi liječenje.

Dijetetika i kozmetika

Dijetetika i kozmetika obuhvaćaju više od 6500 proizvoda, ponajprije bezreceptnih lijekova, kozmetike, robe široke potrošnje, visokokvalitetne dijetetike i dermatološke kozmetike koja se prodaje u ljekarnama i specijaliziranim prodavaonicama.

Medicinski proizvodi i specijalistika

Odjel medicinskih proizvoda čini jedan od najopsežnijih prodajnih programa Društva. Poslovne aktivnosti najvećim su dijelom usmjerene na bolnice, domove zdravlja, zavode te privatne ordinacije i poliklinike u većoj mjeri, a manji dio se odnosi na ljekarne. Paletu različitih programa čine klinička i laboratorijska dijagnostika, hemodijaliza, kardijalna kirurgija, oftalmologija, ortopedija, medicinski potrošni materijal, zavojni i sanitetski materijal, dezinfekcijski materijal te ostali medicinski programi. Uz stalno praćenje ponude njeguje se pravilo da proizvodi moraju zadovoljavati najstrože kriterije suvremene medicine i pridonositi općem unaprjeđenju.

Stomatologija

Prodajni centar Stomatologije sastavni je dio Društva od 1986. i najvažniji i najsnažniji distributer opreme, lijekova i materijala za stomatološku i zubotehničku djelatnost.

Trajna stručna izobrazba zaposlenika sastavni je dio strategije razvoja. Znanje o novim proizvodima i programima te svladavanje inovativnih vještina djelatnicima Društva olakšava svakodnevne prodajne aktivnosti. Time su krajnjim korisnicima u svakodnevnoj praksi omogućene kvalitetnije informacije o uporabi novih stručnih tehnika i tehnologija.

Veterina

Širina palete prodajnog programa Društva očituje se u ponudi preparata svih domaćih i stranih proizvođača na tržištu.

Društvo opskrbljuje veterinarske stanice i ambulante, farme i veterinarske ljekarne te ostale poslovne subjekte registrirane za promet veterinarskim lijekovima i veterinarsku djelatnost. Društvo se posebno ističe programima za brigu o kućnim ljubimcima, zahvaljujući širokoj paleti proizvoda za liječenje, prehranu i njegu. Uvozni preparati registrirani za domaće tržište dostupni su u službama nabave i prodaje Društva, što uključuje i interventni uvoz za krajnje korisnike.

Maloprodaja

Grupa Prima Pharne posluje u 79 ljekarni.

Ljekarnička djelatnost osigurava opskrbu i izradu lijekova te opskrbu medicinskih proizvoda pučanstvu, zdravstvenim ustanovama i drugim pravnim osobama te zdravstvenim radnicima koji obavljaju privatnu praksu. Pod opskrbom lijekovima i medicinskim proizvodima podrazumijeva se promet istih na malo. Osim opskrbe lijekovima i medicinskim proizvodima pod ljekarničkom djelatnošću podrazumijeva se i opskrba homeopatskim proizvodima, opskrba dječjom hranom i dijetetskim proizvodima, opskrba kozmetičkim i drugim sredstvima za zaštitu zdravlja određenim općim aktom Hrvatske ljekarničke komore te savjetovanje u vezi propisivanja, odnosno pravilne primjene lijekova, medicinskih, homeopatskih i dijetetskih proizvoda.

Logistika

Usluge skladištenja, manipulacije i distribucije kupcima osnovna su djelatnost Medike u koju kontinuirano ulažemo nove tehnologije i radne procese.

Ukupan broj skladišnih prostora iznosi 36,900 m². Logistički centar Zagreb mjesto je gdje se odlučuje o nabavi i distribuciji, dok se u moderno ustrojenim distributivno skladišnim centrima u Osijeku, Rijeci i Splitu organizira skladištenje i distribucija.

Poslovno okruženje i konkurencija

U djelatnosti trgovine na veliko lijekovima i medicinskim proizvodima najveći udjel na tržištu imaju četiri najveće veletrgovine (Phoenix Farmacija, Medika, Medical Intertrade i Oktal Pharma). Medika Grupa se iz konkurencije izdvaja veličinom tržišnog udjela, širinom prodajnog asortimana te najvećom mrežom ljekarni u zemlji.

Značajan utjecaj na poslovanje društava u djelatnosti trgovine na veliko lijekovima i medicinskim proizvodima ima dugi rok naplate potraživanja od kupaca, pogotovo u dijelu koji se odnosi na kupce u okviru sustava HZZO-a. Time je značajan udio obrtnog kapitala Grupe imobiliziran, što značajno utječe na novčani tok i mogućnost Grupe za pravovremeno podmirivanje vlastitih obveza. Budući da se direktno ili indirektno radi o potraživanjima od državnih institucija, naplatu potraživanja ne bi trebalo promatrati kao rizik nenaplate. To posredno povećava potrebu za dodatnim financiranjem, što znači i dodatne troškove poslovanja.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE (nastavak)

Poslovno okruženje i konkurencija (nastavak)

Političko okruženje također značajno utječe na poslovanje veletrgovlja. Najavljivane reforme zdravstvenog sustava u budućnosti, koje bi za posljedicu imale promjene sustava i modela zdravstvenog osiguranja te promjene njihova financiranja, mogle bi pozitivno utjecati na naplatu potraživanja.

Ljekarnička djelatnost obavlja se u sklopu osnovne mreže zdravstvene djelatnosti sukladno posebnome zakonu (demografski i geografski kriterij) u ljekarnama i ljekarničkim depoima. Ukidanjem definiranih kriterija za otvaranjem ljekarni značajno bi se utjecalo na širenje ljekarničke mreže. Zbog zakonskih ograničenja, širenje ljekarničke mreže može se ostvariti jedino akvizicijama što je i jedan od strateških ciljeva Grupe Medika.

Ciljevi poslovanja u kratkom roku

- Jedan od najvažnijih ciljeva je zadržati stabilan udjel na tržištu i lidersku poziciju
- Vertikalna integracija odnosno širenje vlastite prodajne mreže i dalje je imperativ ukupnog razvoja Grupe Medika i jedan od strateških ciljeva. Povećanjem broja kvalitetnih ljekarni u svojem vlasništvu, Grupa Medika povećava tržišni potencijal, a time i ukupnu vrijednost kompanija u Grupi
- Kako bi zadržala lidersku poziciju, u Grupi je prijeko potrebno kontinuirano raditi na širenju asortimana i razvoju novih usluga
- Unaprjeđenje i implementacija novih logističkih rješenja, a to se može ostvariti samo ako se potpuno automatizira proces izdavanja robe. Da bi se to postiglo nužno je postaviti i integrirati novi WMS sustav (Warehouse Management System). Tijekom 2017. godine integriran je novi WMS sustav u Zagrebu, Osijeku i Splitu dok će se integracija novog sustava u Rijeci dovršiti tijekom 2018. godine.

Grupa Medika i odnos prema kupcima

Medika d.d.

Imperativ Medike d.d. je razumjeti sadašnje i buduće potrebe kupaca i poslovnih partnera, ispuniti njihove zahtjeve i nastojati nadmašiti njihova očekivanja. Razumijevanje želja i potreba kupaca ključ je našeg uspjeha. Usmjerenost na kupca pokazujemo i u aktivnostima koje su dodatna vrijednost našoj osnovnoj djelatnosti.

Promotivne aktivnosti za svoj osnovni cilj imaju pozicioniranje tvrtke u poslovnom okruženju:

- informiranje korisnika na sve dostupne načine
- korisnike podržavati u korištenju naših usluga pružanjem kvalitete kao prioritetnog cilja
- ponudom dodatnih usluga i sadržaja približiti našim kupcima neke nove vještine i alate koje mogu koristiti u svom poslovanju
- praćenje, mjerenje i stalno unapređivanje razine zadovoljstva kupaca temeljni je odraz kvalitete usluga
- kroz sve aktivnosti krajnji cilj nam je izgrađivanje dobrih odnosa i razvijanje suradnje s korisnicima te stvaranje pozitivne slike tvrtke kao tvrtke koja brine o kupcu.

Medika sudjeluje kao izlagač na stručnim Savjetovanjima i Kongresu u organizaciji Hrvatskog farmaceutskog društva. Udruženi u Pool sponzora s Plivom, Belupom, JGL i Farmalom, posljednjih nekoliko godine, pojavljujemo se kao sponzor skupa na koje se okuplja farmaceutska struka. Osim izložbenog prostora na kojem se predstavljaju zastupstva i ekskluzivne distribucije, sudjelovanje koristimo i kao promociju Medike kao vodeće veletrgovlje.

Isto tako, udruženi u Pool, sudjelujemo i na Saboru farmaceutskih tehničara koji se odvija svake dvije godine.

Suradnja s Hrvatskom Ljekarničkom komorom te Hrvatskim farmaceutskim društvom odvija se kroz projekte istih u koje je Medika aktivno uključena između ostalog angažmanom svojih zaposlenika. Suradnja s Hrvatskom komorom dentalne medicine rezultira Medikinim sudjelovanjem sa svim stručnim skupovima u njihovoj organizaciji te objavom oglasa i promotivnih članaka stručnim časopisima u izdanju Komore.

Medika je u svojim javnim objavama usmjerena prema stručnoj javnosti stoga su i objave oglasa brenda vezane za stručne publikacije, Glasnik Hrvatske Ljekarnička komore, Farmaceutski glasnik / stručni časopis Hrvatskog farmaceutskog društvo/, te u stručnom časopisu za lijekove i medicinske proizvode Pharmabiz.

WEB stranice Medike namijenjene su prije svega stručnoj javnosti i na njima je predstavljena osnovna djelatnost Društva, te se najavljuju svi događaji koji pružaju dodanu vrijednost kupcima.

Edukacija

Društvo posebnu pozornost pridaje informiranju svojih partnera i kupaca o novim programima zdravstvenog sustava. Prezentacijama i posjetima korisnicima, kompetentni i profesionalni djelatnici informiraju sadašnje i potencijalne kupce o standardnim i novim proizvodima.

Edukacija za ljekarnike, doktore dentalne medicine i veterinare dodatna je vrijednost našoj osnovnoj djelatnosti kojom im približavamo novosti iz struke te razmjenjujemo poslovna iskustva. Pregled aktualnih edukacija redovito se objavljuje na internet stranicama Društva.

Ankete

Društvo teži tome da se nametne kvalitetom koja omogućava kontinuirano izdvajanje Društva kao vodeće veletrgovalnice među konkurencijom te se nastoji održavati individualan pristup svakom kupcu. Rezultati tih nastojanja provjeravaju se anketom koja se provodi svake dvije godine. Detaljnije o rezultatima ankete objašnjeno je na stranici 17.

Grupa Prima Pharme i odnos s pacijentima

Grupa Prima Pharme u svom sastavu na 31. prosinac 2017. godine ima 79 ljekarničkih jedinica.

Sve ljekarne savjetuju na temu pravilne primjene lijekova, što znači kada pacijent dođe s problematičnom ili novopropisanom terapijom, s njim se odradi savjetovanje i dobije pisanu uputu plana ljekarničke skrbi (kako koristiti koje lijekove, koje parametre pratiti, koje životne navike promijeniti).

U ljekarnama postoje savjetovališta za reproduktivno zdravlje ili dijabetes koja na raspolaganju imaju educirane zaposlenike koji su spremni odgovoriti na pitanja pacijenata po potrebi i po dolasku. Također, plan savjetovališta po ljekarni objavljuje se i na Internet stranicama ZU Ljekarne Prima Pharme, a i voditelj ljekarne slobodan je odrediti dan za savjetovanje i koncept prema danim uputama.

Politika kvalitete

Sustavno bavljenje pitanjima kvalitete u Društvu počinje 2001. godine kada je pokrenut postupak stvaranja sustava upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001 što je okrunjeno certifikatom 2002. godine. Kroz ispunjenje zahtjeva norme ISO 9001, poslovanje Društva dobilo je novu, snažnu okosnicu za sustavno praćenje učinkovitosti svih poslovnih procesa s posebnim naglaskom na aktivnosti unutar segmenta logistike. Načela dobre distribucijske prakse, s kojima su već bili usklađeni svi logistički procesi Društva, na taj su način primijenjena kroz međunarodno standardiziran format te na način koji omogućava učinkovito praćenje i poboljšavanje procesa i poslovanja.

Koncept sustava upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša Društva temelji se na ideji da proizvodi/usluge visoke prepoznatljive kvalitete lakše pronalaze kupca ili zadržavaju postojećeg.

Društvo prihvaća načelo odgovornosti za ispunjavanje zahtjeva koji se odnose na brigu o očuvanju i zaštiti okoliša, te zaštiti zdravlja i sigurnosti zaposlenika.

Opredijeljenost zaposlenika Društva prema kvaliteti i zaštiti okoliša jedna je od temeljnih vrijednosti našeg poslovanja, potvrđena uključenošću zaposlenika i odlukama Uprave. U Društvu se sustavno upravlja vlastitim učincima na okoliš putem stalnog unapređivanja odnosa prema okolišu, pravovremenim i učinkovitim sprečavanjem mogućih zagađenja, pridržavanjem regulative i nastojanjem na smanjivanju iskorištavanja prirodnih resursa, kao i upoznavanjem svih sudionika u procesima o potrebi stalne brige za okoliš. Utvrđivanjem ciljeva kvalitete i zaštite okoliša te njihovom realizacijom, međunarodne norme i zahtjeve Sustava pretvaramo u praktično djelovanje, istovremeno podržavajući teoriju održivog razvoja i društvene odgovornosti. Politika kvalitete i zaštite okoliša dostupna je svim zainteresiranim stranama putem sredstava komuniciranja dostupnih Društvu. Također je donosimo i na sljedećoj stranici.

POLITIKA KVALITETE I ZAŠTITE OKOLIŠA

Medika je dioničko društvo koje obavlja djelatnost prometa na veliko (nabava, skladištenje, prodaja i distribucija) humanih lijekova i veterinarsko-medicinskih proizvoda, medicinskih proizvoda, hrane za životinje, pribora za uporabu u veterinarstvu, kozmetike, dodataka prehrani i predmeta za opću uporabu namijenjenih prvenstveno sustavima zdravstvene zaštite i zaštite zdravlja životinja. Medika također obavlja djelatnost proizvodnje humanih lijekova i veterinarsko-medicinskih proizvoda. Medika d.d. se obvezuje da će:

- primjenjivati važeće hrvatske i europske zakone, norme i preporuke u cijelom području poslovanja,
- voditi sustav upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša na temelju međunarodnih normi ISO 9001, ISO 14001 te zahtjevima Dobre proizvođačke prakse i Dobre distribucijske prakse,
- razumjeti sadašnje i buduće potrebe kupaca, ispuniti njihove zahtjeve i nastojati nadmašiti njihova očekivanja,
- neprekidno poboljšavati odnos s kupcima, dobavljačima i društvenom zajednicom,
- uspostaviti djelotvorne i učinkovite procese, te ciljeve kvalitete i zaštite okoliša,
- upravljati rizicima i osigurati lanac sigurnosti opskrbe,
- težiti jedinstvenim rješenjima i automatiziranim sustavima u provođenju procesa koji pridonose brzini opskrbe,
- osigurati uključenost svih zaposlenika u sustav upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša i trajnu edukaciju svih zaposlenika,
- pridržavati se načela odgovornosti za ispunjavanje zahtjeva koji se odnose na brigu o očuvanju i zaštiti okoliša te zaštiti zdravlja i sigurnosti zaposlenika,
- neprekidno poboljšavati odnos prema okolišu, pravovremenim i učinkovitim sprečavanjem mogućih zagađenja, smanjivanjem iskorištavanja prirodnih resursa, kao i upoznavanjem svih sudionika u procesima o potrebi stalne brige za okoliš,
- neprekidno poboljšavati i prilagođavati poslovanje potrebama dobavljača i krajnjih korisnika proizvoda u sustavu zdravstvene zaštite.

Pridržavanje politike i ostvarivanje ciljeva obveza je Uprave i svih zaposlenika te je mjerilo kvalitete našeg poslovanja.

Zagreb, 10.06.2015.

 Medika d.d.

Sustav upravljanja kvalitetom

ORIGINAL

Direktor

Jasminko Herceg, dipl.oec.

S obzirom na širinu asortimana proizvoda koje Društvo skladišti i distribuira, a zahvaljujući činjenici da je promet većinom njih posebno reguliran, Društvo je ishodilo niz certifikata, dozvola i rješenja kojima dokazuje ispunjavanje zahtjeva normi i odgovarajućih zakona i pravilnika kojima je reguliran promet pojedinih vrsta proizvoda.

Neki od važnijih su ISO certifikati 9001 i 14001.

Uspjeh sustava osiguranja kvalitete i zaštite okoliša je sastavni dio općeg poslovnog uspjeha Društva. Integrirani sustav upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša jamči da je Društvo pod nadzorom te da Uprava i vodeće poslovodstvo koriste sustav upravljanja kao objektivni, dokumentiran i mjerljiv alat za planiranje, praćenje ispunjenja i analizu ciljeva, čime se osigurava smanjenje rizika i kontinuirano poboljšavanje.

Odjel kvalitete i Predstavnik uprave za kvalitetu kontinuirano vrše provjere i preglede sustava osiguranja kvalitete te potvrđuju da je upravljanje procesima, nadzor i mjerenje usklađeno sa ciljevima i politikom zaštite okoliša i o tome redovito izvješćuju Upravu. Najmanje jednom godišnje izrađuje se Izvješće o radu sustava upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša.

Sustav upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša

Integrirani sustav upravljanja kvalitetom i okolišem temeljen na normama ISO 9001:2015, 14001:2015 i zahtjevima Dobre proizvođačke prakse i Dobre distribucijske prakse.

Zahvaljujući inspekcijskim posjetima različitih državnih ustanova i regulatornih tijela, vanjskim auditima od strane principala i drugih poslovnih partnera te redovnim internim pregledima, sustav je konstantno nadograđivan i usavršavan.

Politika kvalitete je prenesena i dostupna svim zainteresiranim stranama, primjerena svrsi / kontekstu organizacije te jasno navodi opredjeljenje za usklađenost, poboljšanje i zaštitu okoliša. Nema novih zahtjeva zainteresiranih strana koje imaju utjecaj na sustav kvalitete. Nije promijenjen kontekst organizacije.

Upravljanje rizicima

Pridržavanje politike i ostvarivanje ciljeva obveza je Uprave i svih zaposlenika te je mjerilo kvalitete našeg poslovanja. Cilj upravljanja rizicima je osigurati kompaniji Medika d.d. poslovanje u granicama prihvatljivog rizika i spriječiti nastupanje neprihvatljivih rizika za:

- pacijente (posredni kupci korisnici)
- dobavljače
- zaposlenike
- kupce
- dioničare (vlasnike)
- društvenu zajednicu
- okoliš

Regulatorni zahtjevi upravljanja rizicima:

- Dobra praksa u prometu na veliko lijekovima (DDP) / dobra proizvođačka praksa (DPP) / ISO 9001 / ISO 14001
  - upravljanje rizicima je dio sustava kvalitete, s aktivnim učešćem rukovodećeg osoblja kao i radnika pratećih službi
  - upravljanje rizikom u kakvoći lijeka u cijelom životnom ciklusu lijeka (uključuje i DPP)
  - planiranje – osiguranje očekivanih rezultata, učinkovitosti, prevencija i smanjenje neželjenih učinaka, ostvarivanje poboljšanja

Značajniji rizici i upravljanje rizicima

U daljnjem tekstu navode se značajniji prepoznati rizici u poslovanju te aktivnosti koje se redovito provode kako bi se isti minimizirali.

Poslovni rizici

Rizici sukladnosti - neodgovarajuća sukladnost sa zahtjevima regulative

- aktivnosti: praćenje zakonske i druge regulative, procjena usklađenosti područja, proces upravljanja promjenama

Strateški rizici - strateški rizik je rizik gubitka do kojeg dolazi zbog donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagodljivosti promjenama u ekonomskom okruženju i slično.

- aktivnosti: izrada strateških smjernica razvoja sa kratkoročnim i srednjoročnim ciljevima, izrada godišnjih planova poslovanja koje odobrava Nadzorni odbor

Operativni rizici

Rizik neovlaštenog ulaza u skladišne prostore

- aktivnosti: sustav zaštite objekta i ovlaštenog pristupanja prostorima, vanjski i unutarnji nadzor objekta, zapis / log zaposlenika, posjetitelja, sustava, proces postupanja s krivotvorinama;

Rizik utjecaja na kvalitetu roba u manipuliranju - neodgovarajući uvjeti zaprimanja / čuvanja lijeka – izloženost vanjskim vremenskim uvjetima – prijem, skladištenje, izdavanje

- aktivnosti: izvedba objekta – materijali definirane mehaničke otpornosti i stabilnosti, izvedba rampi za prihvat vozila, termo – tehničke instalacije, nadzorni sustav uvjeta u prostorima, proces nadzora mjerne i ostale opreme.

Rizik kontaminacije roba - kontaminacija proizvoda različitim vrstama kontaminata i porijekla

- aktivnosti: izvedba objekta – materijali definirane mehaničke otpornosti i stabilnosti, izvedba energetske infrastrukture i atesti, proces održavanja i čišćenja infrastrukture

Sigurnosni rizici - zaštita od požara, zaštita na radu, protupravno djelovanje trećih osoba, utjecaji okoliša

- aktivnosti - edukacija radnika, imenovanje odgovorne osobe za promet i skladištenje opasnih kemikalija, sistemsko pozicioniranje opasnih kemikalija, redovito ispitivanje instalacija, izrada uputa za rad na siguran način, 24 satno dežurstvo, procedure ulaska u tvrtku, tehnička zaštita i videonadzor, kontrola prolaza

Pravna regulativa - visoka i stroga regulacija svih aspekata djelatnosti

- aktivnosti: - uspostava baze svih relevantnih zakona i propisa, praćenje zakonodavstva, redovita provjera internetskih baza podataka strukovnih regulatornih tijela i komora, redovito osvježavanje podataka kako moguće promjene ne bi ugrozile poslovanje, svaki izvršitelj i osobe odgovorne za određeno područje poslovanja moraju samostalno pratiti relevantne zakone i propise, a u slučaju dvojbe konzultirati pravnu službu koja će dati mišljenje, po potrebi uz primjenu načela za rješavanje sukoba zakona.

Financijski rizici – financijski rizici su objašnjeni na stranicama 2 i 3 ovih izvještaja.

Rezultati sustava upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša

Tim za upravljanje kvalitetom i zaštitom okoliša održava redovite sastanke te izvješćuje Upravu o aktivnostima sustava upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša.

Integrirani sustav upravljanja kvalitetom i okolišem temeljen na normama ISO 9001:2015, 14001:2015 i zahtjevima Dobre proizvođačke prakse i Dobre distribucijske prakse, održavan je kontinuiranim provođenjem procesa i aktivnostima poboljšavanja. Procesi i pokazatelji kvalitete usklađeni su s Politikom kvalitete. Politika kvalitete je prenesena i dostupna svim zainteresiranim stranama, primjerena kontekstu Društva te jasno navodi opredjeljenje za usklađenost, poboljšanje i zaštitu okoliša.

Neke od ključnih aktivnosti koje su provedene tijekom 2017. godine:

- Provedena je edukacija o novim normama ISO 9001:2015 / 14001: 2015 za interne auditore i Upravu od strane neovisnog organizatora.
- Temeljem praćenja zadovoljstva kupaca putem ankete održane su prezentacije za Upravu (ključne zaposlenike) te su pokrenute aktivnosti sukladno rezultatima
- Uspostavljeno je praćenje edukacija po svakom zaposleniku koje se provodi u Službi za pravne, kadrovske i administrativne poslove.
- Ishodovano je odobrenje za obavljanje djelatnosti uvoza, izvoza i prodaje radioaktivnih izvora od Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost.
- Ostvareno je nekoliko novih ekskluzivnih suradnji s dobavljačima lijekova kao i dobavljačima dijetetike i kozmetike
- Nastavljen je projekt uspostavljanja i optimizacije rasporeda isporuke robe u Mediku od strane dobavljača
- Obnavljanje voznog parka (teretna i osobna vozila) – smanjena prosječna starost voznog parka
- Završen je projekt uvođenja novog sustava za upravljanje skladišnim poslovanjem (WMS) uz korištenje RF terminala (bežičnih radiofrekvencijskih čitača barkodova) u distributivnom centru Osijek i distributivnom centru Split; nastavlja se s implementacijom sustava za upravljanje skladišnim poslovanjem (WMS) u distributivnom centru Rijeka.
- Završen je projekt nadogradnje sustava klima-ventilacija-grijanja (KVG) u logističkom centru Zagreb
- Uspostavljeno je korištenje aktivnih spremnika u procesu distribucije proizvoda u hladnom lancu za dostavu kupcima.
- Nastavljen je projekt proširenja ekspedita u logističkom centru Zagreb -
- Pokrenut je projekt izgradnje novog prostora istovara robe koji bi omogućio kvalitetniji rad skladišta i transporta u distributivnom centru Rijeka

Dozvole i rješenja za djelatnost

Dobivene su nove dozvole za poslovanje Medike d.d.:

- proizvodna dozvola (GMP) za lokaciju Capraška 1, Zagreb, uključujući i potvrdu o provođenju dobre proizvođačke prakse,
- dozvola za promet na veliko lijekovima za lokaciju Capraška 1, Slavonska avenija 26/9, Slavonska avenija 24/6, uključujući i novu potvrdu o provođenju dobre prakse u prometu lijekovima na veliko,
- rješenje za obavljanje djelatnosti prodaje i izvoza otvorenih radioaktivnih izvora, za promet radiofarmaceuticima,

- novi certifikat sustava upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015,
novi certifikat sustava upravljanja okolišem ISO 14001:2015.

Provjera i pregled sustava zasnovani su na vrednovanju i analizi sljedećih aspekata:

1. Rezultati i izvještaji internih i eksternih audita

- a) Tijekom 2017. godine proveden je određeni broj internih i eksternih audita u svim centrima Društva. Uočena su poboljšanja na području praćenja i zatvaranja CAPA (corrective action - preventive action). Sve CAPA prate se kroz pokazatelje kvalitete i redovno se izvješćuje Uprava. U promatranom razdoblju, vezano uz nesukladnosti iz eksternih audita sve korektivne radnje su preispitane i uspješno provedene ili su redefinirani rokovi provedbe. Odjel kvalitete sustavno prati rokove i izvršenje mjera.
- b) U siječnju 2017. godine izrađen je plan audita dobavljača usluga ili materijala od strane Društva te su svi planirani audit realizirani kroz 2017. godinu.

2. Status nesukladnosti, korektivnih i preventivnih radnji

Tijekom 2017. godine otvoren je određeni broj internih nesukladnosti (odstupanja od interno postavljenih zahtjeva i procesa) koje su sve i riješene u 2017. godini. Zamijećeno smanjenje broja novih nesukladnosti posljedica je porasta usklađenosti sustava te kontinuiranog provođenja revizije dokumentacije sustava, korektivnih/preventivnih radnji i edukacije zaposlenika.

3. Reklamacije i povrati kupaca

U 2017. godini ostvareni su ciljevi za većinu pokazatelja kvalitete koji su imali postavljene mjerljive vrijednosti, a pokazatelji reklamacija i povrata od kupaca su među važnijim pokazateljima. U odnosu na 2016. godinu ispunjenje ciljeva ostvareno je za veći broj ciljeva te su zabilježena poboljšanja za 80% pokazatelja kvalitete. Poboljšanja su zabilježena unatoč većem broju izdanih stavaka za 2,5% u odnosu na prethodnu godinu. Uvođenje WMS sustava (Warehouse Management System) za prijem i izdavanje materijala i centre izvan Zagreba doprinijelo je i smanjenju reklamacija te povrata roba. Dodatno su u 2017. godini razrađene i odvojene pojedine kategorije reklamacija kako po pojedinim centrima tako i po procesima unutar kojih se reklamacije dešavaju.

4. Praćenje značajnih aspekata okoliša

U proteklom razdoblju provedene su aktivnosti koje su doprinijele:

- Učinkovitijem zbrinjavanju otpada - Smanjenje zagađenja tla – nabavljen je kontejner za privremeno odlaganje opasnog i neopasnog otpada
- Smanjenju emisije ispušnih plinova u zrak obnavljanjem voznog parka (teretna i osobna vozila) – obnovljen je vozni park vozila (dostavna i osobna službena)
- Smanjenju zagađenja voda iz septičke jame – u tijeku je spajanje internih kanalizacija na glavni kolektor Dugopolje
- Racionalizaciji potrošnje električne energije dovršavanjem izmjene u Splitu (prateće rasvjete, rasvjete okoliša i fasade zgrade) – izmjene su u tijeku.

Nastavljen je program energetske obnove na svim lokacijama.

Namjera Uprave je kontinuirano osigurati uporabu suvremenih organizacijskih, tehničkih i tehnoloških rješenja u radu i nadzoru te spriječiti moguća onečišćenja i smanjiti ugroženost od negativnih utjecaja poslovanja na okoliš i održivo korištenje resursa.

5. Interna edukacije zaposlenika

U 2017. godini provedene su sve edukacije sukladno planu te programu kontinuirane edukacije, a također odrađen je veliki broj neplaniranih edukacija vezanih za sustav kvalitete i zaštite okoliša te kontinuiranih edukacija sukladno izmjenama u dokumentaciji sustava. Neke od najznačajnijih su iz područja:

- Učinkovita komunikacija
- Upravljanje rizicima
- Upravljanje nesukladnostima
- Pakiranje opasnih tvari
- Higijena i odijevanje zaposlenika
- Interni auditi
- Farmakovigilancija u veleprodaji
- SAP edukacije (transakcije SAP-a)
- Samomotivacija i motivacija zaposlenika

Provođenje edukacije novozaposlenih prema utvrđenim temama nastavljeno je u 2017. godini s učestalošću provedbe svaka dva mjeseca. U razmatranom razdoblju provedeno je 6 edukacija novozaposlenih sa sljedećim temama:

- Organizacija Medike d.d. i pregled radnih propisa,
- Sustav upravljanja kvalitetom, općenito
- GDP (Dobra praksa u prometu na veliko),
- Upravljanje nesukladnostima i reklamacije proizvoda,
- Krivotvorine,
- Zaštita na radu i zaštita od požara.

Tokom 2017. uspostavljeno je praćenje i analiza edukacije po svakom zaposleniku i realizacija edukacija novozaposlenih koje se provodi u Službi za pravne, kadrovske i administrativne poslove.

Sudjelovanje na vanjskim edukacijama i skupovima u 2017. godini sa sljedećim temama:

- Efikasno skladište i inventura zaliha
- Novo zakonodavstvo – novi smjer za medicinske proizvode
- PQ Conference: PQ challenges in modern pharmaceutical trading
- Najčešća GDP odstupanja i kako ih izbjeći
- Hladni lanac

6. Aktivnosti s kupcima i povratne informacije od kupaca

U cilju unaprjeđenja poslovne organizacije i rada Društva te praćenja zadovoljstva kupaca, krajem 2016. godine odrađena je anketa prema kupcima od strane neovisne agencije. Korištena je metoda osobnog intervjua (licem-u-lice) i web ankete pri čemu je osobni intervju bio primarna metoda prikupljanja podataka. Krajem 2016. i tijekom 2017. godine odrađene su i prezentacije za Upravu i rukovodstvo.

Zaključci:

- Ljekarnici procjenjuju da se kvaliteta Društva u posljednje dvije godine u prosjeku u manjoj mjeri unaprijedila.
- Zadovoljstvo pojedinačnim uslugama također je na visokoj razini, ljekarnici su u prosjeku zadovoljni svim uslugama, no nešto manje su zadovoljni financijskim uvjetima te dodatnim uslugama i promotivnom podrškom.
- Među svim elementima, ljekarnicima su najvažniji financijski uvjeti, a zatim točnost i kvaliteta isporuke te brzina isporuke.
- Medika se izdvaja širinom asortimana odnosno lijekovima na recept i interventnim uvozom, snabdijevanjem promotivnim pakiranjima.
- Elementi kod kojih je primijećen prostor za poboljšanja odnosi se na dostupnost osobe koja zaprima narudžbu, vrijeme dogovorene isporuke, urednost i točnost sadržaja isporuke.

7. Rad s korisnicima

Medika posebnu pozornost pridaje edukaciji za ljekarnike koje su dodatna vrijednost našoj osnovnoj djelatnosti. Cilj nam je približiti novosti iz struke te razmjenjujemo poslovna iskustva, ali dotaknuti i teme koje su samo naslonjene na struku. Važno je napomenuti kako su svi tečajevi koji su održavani bodovani od strane Hrvatske ljekarničke Komore.

Tijekom 2017. godine Medika je organizirala 7 stručnih skupova, a na svakom od njih prisustvovalo je između 150 i 400 polaznika.

Organizirana su i sljedeća stručna predavanja u suradnji s poslovnim partnerima:

- Savjetovanje farmaceuta, Umag
- Stručni skup inPharma Majka i dijete, Zagreb
- Simpozij preventivne i socijalne pedijatrije Osijek

8. Usklađenosti sa zakonodavstvom i zahtjevima zainteresiranih strana

U periodu od siječnja 2016. do prosinca 2017. godine stupili su na snagu sljedeći zakonski propisi / preporuke / norme te je utvrđen sljedeći status:

Direktiva 2017/1572 (EU) 15.09.2017. – o dopuni Direktive 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu načela i smjernica Dobre proizvođačke prakse za lijekove za humanu primjenu

Direktiva 2017/1569 (EU) 23.05.2017. – o dopuni Uredbe (EU) br. 536/2014 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem načela i smjernica za Dobru proizvođačku praksu u proizvodnji ispitivanih lijekova za humanu uporabu te utvrđivanjem aranžmana za inspekcije.

9. Promjene koje mogu imati utjecaj na sustav

Procesi Medike d.d. usklađeni su sa svim pozitivnim zakonskim propisima i to poglavito s onima koje reguliraju promet na veliko lijekova i medicinskih proizvoda odnosno Dobre distribucijske prakse (DDP) i Dobre proizvođačke prakse (DPP) za proces proizvodnje lijekova (sekundarnog opremanja).

Područja / aktivnosti koja imaju utjecaj na sustav upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša:

- utjecaj serijalizacije lijekova (Uredba 2016/161, primjena od 2. mjeseca 2019.) na poslovanje,
- uspostavljanje WMS sustava u distributivnom centru Rijeka.
- uvođenje računalnog sustava za provođenje i evidenciju edukacija

Okolišna pitanja i društveni aspekti poslovanja

Integrirani sustav upravljanja kvalitetom i okolišem temeljen je na normama ISO 9001:2015 i 14001:2015 te je tijekom 2017. godine proveden prelazak na nove norme te usklađivanje sa novim zahtjevima.

Tijekom 2017. godine proveden je nadzorni audit od strane nezavisnog subjekta u svrhu upravljanja prema normi ISO 14000:2015 te je produžena certifikacija.

Imenovan je predstavnik uprave za kvalitetu i zaštitu okoliša koji provodi aktivnosti kako bi se ispunili ciljevi temeljem zahtjeva normi ISO 14001:2015 i ISO 9001:2015 te zahtjeva Dobre proizvođačke prakse i Dobre distribucijske prakse.

Što se tiče preventivnih mjera, Medika ima planirane godišnje aktivnosti, odnosno planove preventivnih inspeksijskih pregleda, koji se odnose na sve značajne aspekte:

- emisije u zrak
- ispuštanje u vodu
- upravljanje otpadom, posebno opasnim otpadom
- zagađivanje tla

Mjerenja obavljaju ovlašteni mjeritelji.

Gospodarenje otpadom

Medika d.d. donijela je radne upute i postupke kako bi se spriječilo nekontrolirano nastajanje otpada i prevencija nepredvidivih situacija. Sav otpad se prikladno skladišti i odvozi od strane ovlaštenih sakupljača.

Otpad u Mediki d.d. nastao i zbrinut tijekom 2017. godine:

Naziv otpada	Količina u t
Citostatici	0,0079
EE Otpad	2,811
Filteri za ulje	0,029
Folija	18,404
Glomazni otpad	11,183
Izolacijsko sredstvo	0,411
Karton	41,586
Klima uređaji	0,08
Lijekovi	5,317
Mastolovac	3,64
Maziva ulja	0,19
Medicinski hladnjak	0,508
FC cijevi	0,095
Opasne kemikalije	0,0948
Papir	3,26
Stiropor	1,036
Tekućina za kočnice	0,022
Toneri	0,582
Trgovačka roba	2,676
Zauljena voda iz separatora	1,2
Zauljeni mulj iz separatora	0,45

GODIŠNJE IZVJEŠĆE (nastavak)

Skupljanje povrata od kupaca

U svim ljekarnama Grupe Prima Pharme omogućeno je kupcima (pacijentima) odlaganje starih lijekova koji se nakon toga propisno zbrinjavaju.

Tijekom 2017. godine na zbrinjavanje je predano 1.415 kg starih lijekova koji su prikupljeni u ljekarnama od kupaca (pacijenata).

Potrošnja energenata

Prikaz potrošnje važnijih energenata u Grupi Medika za 2017. godinu:

Godina	gorivo (000'l)	plin (kWh)	struja (kWh)
2017	626	1.325.021	3.073.046
2016	558	1.360.035	2.837.685

Zaposlenici

Edukacije novih zaposlenika u Grupi Medika

U društvu Medika d.d. zaposlenici se upoznaju s osnovnim radno-pravnim propisima i internim aktima, organizacijom rada, zaštitom na radu tijekom inicijalne edukacije novih zaposlenika (detaljnije o edukaciji novih zaposlenika u društvu Medika d.d. pogledati na str. 16 ovih izvještaja). Provođe se kontinuirane edukacije vezane za standarde kvalitete, zaštitu na radu, osobni razvoj te stručne edukacije.

U Grupi Prima Pharme također se kontinuirano održavaju edukacije za sve zaposlenike između ostalog i o upravljanju poslovnim procesima te upravljanju ljudima u organizaciji.

Nastava je organizirana u jednodnevnim ili dvodnevnim modulima tijekom 18 mjeseci koji obrađuju različite teme poput:

- Vođenje tima
- Financije i kontroling
- Pravni okvir kadrovske službe
- Centralna nabava
- Marketing

Ostvarenje prava zaposlenika

U društvu Medika d.d. Trenutno je 11 zaposlenica na roditeljskom dopustu, a unatrag nekoliko godina kontinuirano imamo više od 10 zaposlenica godišnje na roditeljskom dopustu.

Roditeljski dopust koriste i očevi, te je 6 zaposlenika koristilo unatrag nekoliko godina roditeljski dopust.

U Grupi Medika nije bilo prijava uznemiravanja niti spolnog uznemiravanja.

Zapošljavanje osoba s invaliditetom te poticanje zapošljavanja mladih

Grupa Medika ima 8 osoba upisanih u Očevidnik osoba s invaliditetom (70% i više oštećenja), od toga tri gluhonijeme osobe, te veći broj zaposlenika s manjim postotkom utvrđenog tjelesnog oštećenja.

Također, Grupa Medika koristi mjeru poticanja zapošljavanja mladih od 30 godina na neodređeno vrijeme, a u Društvu je zaposleno 39 zaposlenika za koje se opisana olakšica koristi.

Struktura zaposlenika na 31. prosinac 2017. godine:

Medika Grupa – 780 zaposlenih, od toga:

- Medika d.d. – 419 zaposlenih
- ZU Ljekarna Prima Pharme – 327 zaposlenih
- Ljekarna Ines Škoko – 18 zaposlenih
- ZU Delonga – 16 zaposlenih

- Visokoobrazovani stručnjaci čine 37% zaposlenih, od toga:
  - U Medika d.d. – 111 visokobrazovanih zaposlenika (26% od ukupnog broja zaposlenih)
  - U Grupi Prima Pharme – 181 visokobrazovanih zaposlenika (50% od ukupnog broja zaposlenika)

- Omjer muškaraca i žena (u postotku) u Medika Grupi je 32% : 68%, od toga:
  - Medika d.d. – 51%:49%
  - Grupa Prima Pharme – 9% : 91%

- Žene u upravljačkoj strukturi (u postotku) u Medika Grupi: 42%, od toga:
  - Medika d.d. – 20%
  - Grupa Prima Pharme – 73%

- Dobna struktura zaposlenika u Grupi Medika na 31. prosinac 2017. godine:
  - do 24 godine: 4%
  - od 24 do 34 godine: 27%
  - od 35 do 44 godine: 37%
  - od 45 do 54 godine: 20 %
  - od 55 i preko: 12%

Sigurnost na radu i zaštita zdravlja

Sukladno Zakonu o zaštiti na radu svi novi zaposlenici prolaze obuku vezano za zaštitu na radu te zaštitu od požara vezano uz sljedeće oblasti: siguran rad, požarni minimum, evakuacija i spašavanje. Ovlaštenik poslodavca, povjerenik radnika.

Provode se i specifične obuke zaštite na radu u skladu za posebnim zahtjevima radnog mjesta, a to su:

- Osposobljavanje za rad s opasnim kemikalijama
- Osposobljavanje za rukovanje viličarem
- Osposobljavanje za skladištenje i promet zapaljivih tekućina i plinova

Tijekom 2017. godine bilo je 12 ozljeda na radu na razini Grupe.

Također, osim obveznih zdravstvenih pregleda vezanih uz uvjete radnog mjesta, svim zaposlenicima se omogućuje obavljanje sistematskog pregleda na trošak poslodavca svake druge godine.

Stipendiranje studenata i suradnja s Farmaceutsko-biokemijskim fakultetom

U namjeri da se budućim mladim kolegama s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta približi ljekarničku djelatnost i prije samog završetka studija, te osigura podršku prema odabranom zanimanju, Grupa Prima Pharme redovito raspisuje natječajne za stipendije. Tijekom 2017. godine troje studenata je primalo stipendiju te su završetkom studija i zaposleni u ZU Ljekarne Prima Pharme (u daljnjem tekstu Ustanova).

Ustanova posljednjih godina redovito stoji na raspolaganju Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu i studentskoj udruzi CPSA u svim idejama i projektima koji za cilj imaju približavanje studentskih klupa, recepturama naših ljekarni. Time kroz stručna znanja djelatnika, temeljne vrijednosti i otvorenosti prema novim smjerovima ljekarništva Ustanove cilj je spajati mladost i iskustvo.

Osim podrške projektima, kongresima, natjecanjima studenata, studentima je omogućeno i prisustvovanje internim edukacijama te projektima koji se provode na razini Ustanove. Time ih se nastoji upoznati sa stvarnom ljekarnom, ljekarnikom i ljekarništvom koje ih čeka po završetku studija.

Projekti na kojima je Ustanova sudjelovala:

- Natjecanje u konzultacijskim vještinama
- Organizacija kongresa studenata farmacije i medicinske biokemije
- Dani karijera

Kao potpisnik Ugovora o stručnom osposobljavanju koji je Ustanova sklopila s Farmaceutsko-biokemijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, studentima su na raspolaganje stavljene stručne, motivirane i zainteresirane magistre čija je uloga u svojstvu mentora prenijeti najbolje od stvarne ljekarničke prakse.

Odnos sa sindikatom

U Mediki d.d. organizirana je sindikalna podružnica Medika, Sindikata trgovine Hrvatske / SSSH. Društvo ima korektnu suradnju sa sindikalnim povjereništvom, u okviru zakonskih obveza i ovlasti. U ZU Ljekarnama Prima Pharme također je organizirana sindikalna podružnica Nezavisni sindikat HUS „ZU Ljekarne Prima Prima Pharme“.

I Društvo i Ustanova imaju izabrano Radničko vijeće, koje prema zakonskim ovlastima štiti i promiče interese radnika, savjetovanjem, suodlučivanjem ili pregovorima s poslodavcem o pitanjima važnim za položaj radnika, te se Društvo i Ustanova prije donošenja određenih odluka u skladu sa zakonskim obvezama savjetuje s Radničkim vijećem.

Anti-korupcijske mjere

Medika d.d. kao tvrtka uvrštena na službeno tržište Zagrebačke burze primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su donijeli Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza kao što je detaljnije objavljeno na stranici 3 ovih izvještaja. U poslovnoj 2017. godini Društvo je u bitnom dijelu pratilo i primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom, a to se odnosi i na ugrađene mjere protiv korupcije.

Također, usvojeni Pravilnik od radu Društva i povezanih društava kao i drugi usvojeni pravilnici u društvima Grupe Medika, ima ugrađene odredbe koje se odnose na pravila ponašanja i etiku zaposlenika kojim se uređuju i pitanja podmićivanja i korupcije te je održana edukacija za zaposlenike vezano za sprečavanje sukoba interesa, suzbijanje korupcije te pravilima etičkog ponašanja zaposlenika.

Zagreb, 2. ožujka 2018. godine

Jasminko Herceg
Direktor

3 Medika d.d.
ZAGREB, Capraška 1

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE I NADZORNOG ODBORA

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da konsolidirani financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koje je usvojila Europska Unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja grupe ("Grupa") za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u konsolidiranim financijskim izvještajima; te
- da se konsolidirani financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njezinu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Uprava ima odgovornost podnijeti Nadzornom odboru svoj godišnji izvještaj, zajedno sa konsolidiranim financijskim izvještajima. Nakon toga Nadzorni odbor mora odobriti godišnje konsolidirane financijske izvještaje za njihovo podnošenje na usvajanje Glavnoj skupštini dioničara.

Financijski izvještaji na stranicama 32 do 86 su odobreni od strane Uprave za predaju Nadzornom odboru na dan 2. ožujka 2018. godine te su dolje potpisani kako bi to potvrdili.

Potpisao u ime Uprave 2. ožujka 2018. godine:

Jasminko Herceg
Direktor

Medika d.d.
ZAGREB, Capraška 1

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Medika d.d. i ovisnih društava,

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja društva Medika d.d. („Društvo”) i ovisnih društava („Grupa”), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2017. godine, konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala i rezervi i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2017. godine i financijsku uspješnost, te novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI”).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MRvS”). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks”) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo revizijom razriješili ključno revizijsko pitanje
Kompleksnost prihoda <i>Pogledati bilješku 5 i 6 uz konsolidirane financijske izvještaje na stranicama 56 do 58.</i>	
<p>Prihod je jedna od važnih mjera kojom se ocjenjuje uspješnost poslovanja grupe. Postoji rizik da su prihodi iskazani u višem iznosu od onog koji je Grupa ostvarila.</p> <p>Prihodi se evidentiraju kad je roba isporučena kupcu i kupac ju je prihvatio te kad je naplata povezanih potraživanja relativno sigurna. Roba se prodaje uz ugovoreni popust, a kupac ima pravo vratiti neispravnu robu. Prihodi od prodaje robe priznaju se na temelju ugovorenih cijena umanjeni za ugovorene popuste i povrate. Ove se transakcije uglavnom obrađuju automatski u informacijskom sustavu Grupe.</p> <p>S obzirom na visoku razinu oslanjanja na informacijski sustav te moguće posljedice netočno obračunanih prihoda iz transakcija, kao i nerealiziranih transakcija prihoda, zaključili smo da su prihodi jedno od glavnih pitanja kojem ćemo se posvetiti u reviziji.</p>	<p>Naš pristup reviziji sastojao se i u testiranju kontrola i u primjeni dokaznih postupaka putem testiranja, koji su kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocijenili smo relevantan informacijski sustav te ustroj i operativnu učinkovitost kontrola nad procesom dohvaćanja i evidentiranja transakcija prihoda. U ovom dijelu angažirali smo naše stručnjake za informatičku tehnologiju i informacijske sustave kao pomoć u reviziji automatskih kontrola. • Dokaznim postupcima koje smo primijenili, ocijenili smo da su prihodi koji su evidentirani stvarno i nastali. • Ispitivanjem u sklopu dokaznih postupaka potvrdili smo da su kupcima odobravani jedino ugovoreni popusti. Popusti su najvećim dijelom obračunani automatski u sustavu te smo u reviziju automatskih kontrola nad obračunavanjem i knjiženjem popusta uključili naše stručnjake za informatičku tehnologiju i informacijske sustave.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Vrednovanje potraživanja od kupaca

Pogledati bilješku 18 uz konsolidirane financijske izvještaje na stranicama 69 do 72.

Značajan rizik Grupe je dugo razdoblje naplate potraživanja od kupaca, osobito jer su većina kupaca zdravstvene ustanove čije financiranje ovisi o Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Bruto potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2017. godine iznose 1.110.121 tisuća kuna, a rezerviranja evidentiranja radi umanjenja vrijednosti na osnovi nenaplativih potraživanja iznose 15.191 tisuća kuna.

Potraživanja od kupaca prvi puta se evidentiraju po fer vrijednosti, a nakon toga mjere se u visini amortiziranog troška, koji se utvrđuje metodom efektivne kamatne stope i ispravlja za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Vrijednosno usklađenje uslijed umanjenja vrijednosti potraživanja obračunava se kad god postoji objektivni dokaz da Grupa neće biti u mogućnosti naplatiti potraživanje.

Zbog značajnog iznosa potraživanja od kupaca u izvještaju o financijskom položaju, Uprava procjenjuje vjerojatnost njihove naplate analizirajući svaku kategoriju ove vrste imovine, rukovodeći se pritom sljedećim: analizom dospjeća potraživanja i financijskim položajem kupaca, koje uspoređuje s naplatom od svakog kupca u proteklim razdobljima. Procijenjeni naplativi iznos potraživanja odražava sadašnju vrijednost procijenjenih priljeva novca u budućnosti utvrđenu primjenom godišnje efektivne kamatne stope.

Zbog značajnosti, složenosti i mogućeg velikog utjecaja navedenih prosudba na financijske izvještaje te visoke svote potraživanja od kupaca, ovo je jedno od ključnih pitanja kojem smo se posvetili u našoj reviziji.

U sklopu revizije primijenili smo sljedeće dokazne postupke:

- stekli smo razumijevanje procesa u subjektu koji se odnose na izračunavanje i knjiženje umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca. Također smo pomno pregledali strukturu dospjeća potraživanja da bismo izveli zaključak o visini ispravka vrijednosti koji je utvrđen za određenog kupca;
- stekli smo razumijevanje procesa u subjektu koji se odnosi na izračunavanje procijenjenih budućih priljeva i njihovo svodenje na sadašnju vrijednost. Uz to, Deloitteovi stručnjaci potvrdili su opravdanost diskontne stope i svih drugih pretpostavki koje su primijenjene.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Ključna revizijska pitanja (nastavak)****Vrednovanje goodwilla i s njim povezane nematerijalne imovine (licence za obavljanje ljekarničke djelatnosti)**

Pogledati bilješku 15 uz konsolidirane financijske izvještaje na stranicama 65 i 66

Goodwill i s njim povezana nematerijalna imovina (licence za obavljanje ljekarničke djelatnosti) iskazana je u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju s obzirom na to da proizlazi iz akvizicijski orijentirane naravi Grupe.

Kako je propisano važećim računovodstvenim standardima, Uprava jednom godišnje provjerava nadoknadivost knjigovodstvene vrijednosti goodwilla i nematerijalne imovine koja se odnosi na licence za obavljanje ljekarničke djelatnosti.

Procjena se izvodi metodom diskontiranog tijeka novca. Kako je navedeno u bilješki 15, postoji nekoliko osjetljivih ulaznih podataka koji se temelje na procjeni, među kojima su:

- rast prihoda, uključujući tržišna kretanja i povećanje prometa
- operativna marža i
- diskontne stope primijenjene u projekcijama budućeg tijeka novca.

S tim u skladu, testiranje umanjenja vrijednosti ove kategorije imovine smatra se jednim od ključnih pitanja revizije.

U testiranju umanjenja vrijednosti goodwilla i s njim povezane nematerijalne imovine (licence za obavljanje ljekarničke djelatnosti) usmjerili smo se na ključne pretpostavke uprave. U postupku potvrđivanja vjerodostojnosti pretpostavki na kojima se temelji izračunavanje diskontnih stopa i drugih pretpostavki ugrađenih u model pomogli su nam interni stručnjaci.

Revizijski postupci koje smo primijenili obuhvaćaju:

- kritično ocjenjivanje usklađenosti modela koji primjenjuje uprava u izračunavanju uporabne vrijednosti pojedinih jedinica stvaranja novca sa zahtjevima MRS-a 36 „Umanjenje imovine“
- potvrđivanje valjanosti ulaznih pretpostavki za izračunavanje diskontnih stopa i zatim ponovno izračunavanje diskontnih stopa
- analiziranje projekcija budućeg tijeka novca ugrađenih u modele s ciljem potvrde njihove realnosti, opravdanosti i održivosti s obzirom na makroekonomsko okruženje i očekivane buduće rezultate jedinica stvaranja novca
- ispitivanje preciznosti projekcija Uprave usporedbom projekcija tijeka novca, što je uključilo pretpostavke o rastu prihoda te o operativnoj marži, s rezultatima u proteklim razdobljima.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Grupe i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuju li Izvješće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja potrebne objave navedene u člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22. stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7 i članka 24., stavka 2.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Ostale obveze izvještavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

Glavna skupština Društva nas je imenovala revizorom Društva i Grupe 18. svibnja 2017. godine za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 4 godine te se odnosi na razdoblje 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2017. godine

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizorskom odboru Društva 2. ožujka 2018. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizorske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge.

Partner odgovoran za angažman revizije na temelju koje je sastavljeno ovo izvješće neovisnog revizora je Marina Tonžetić.

Marina Tonžetić

Član Uprave i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zagreb, 2. ožujka 2018. godine

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Republika Hrvatska

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2017.	2016.
Prihodi	5, 6	2.826.631	2.654.703
Nabavna vrijednost prodane robe	6	(2.534.692)	(2.390.677)
Troškovi zaposlenih	7	(113.751)	(111.970)
Troškovi marketinga i unapređenja prodaje	8	(17.727)	(8.843)
Amortizacija	14, 15	(13.618)	(13.860)
Ostali troškovi poslovanja	9	(110.183)	(67.128)
Ostali dobici – neto	10	362	4.381
Dobit iz poslovanja		37.022	66.606
Financijski prihodi	11	11.638	14.859
Financijski rashodi	11	(12.612)	(15.188)
Neto financijski gubitak		(974)	(329)
Udio u dobiti pridruženih društava	16	1.789	1.236
Dobit prije poreza		37.837	67.513
Porez na dobit	12	5.672	(11.997)
Dobit za godinu		43.509	55.516
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu		-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		43.509	55.516
Zarada po dionici			
- osnovna/razrijeđena (u kunama i lipama)	13	1.502,28	1.914,01

Bilješke na stranicama 37 do 86 su sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

NA DAN 31. PROSINCA 2017.

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>Na 31. prosinca</u>	
		<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine i oprema	14	190.142	191.786
Nematerijalna imovina	15	189.796	188.121
Ulaganja u pridružena društva	16	21.453	21.318
Odgodena porezna imovina	26	16.106	1.524
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	16.976	8.762
		<u>434.473</u>	<u>411.511</u>
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	19	307.213	277.023
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	18	1.156.915	1.382.459
Potraživanje za porez na dobit		3.871	461
Novac i novčani ekvivalenti	20	144.785	84.509
		<u>1.612.784</u>	<u>1.744.452</u>
Ukupno imovina		<u>2.047.257</u>	<u>2.155.963</u>
GLAVNICA I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	21	185.988	183.181
Rezerva za reinvestiranu dobit		-	4.529
Pričuve	22	67.360	67.278
Zadržana dobit		185.483	200.040
		<u>438.831</u>	<u>455.028</u>
Dugoročne obveze			
Posudbe	25	5.785	16.164
Odgodena porezna obveza	26	15.923	15.923
Rezerviranja	27	804	952
		<u>22.512</u>	<u>33.039</u>
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	24	1.214.159	1.167.342
Posudbe	25	370.875	499.049
Rezerviranja	27	880	1.505
		<u>1.585.914</u>	<u>1.667.896</u>
Ukupno glavnica i obveze		<u>2.047.257</u>	<u>2.155.963</u>

Bilješke na stranicama 37 do 86 su sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA I REZERVU

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	Dionički kapital	Rezerva za reinvestiranu dobit	Pričuve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2016.		178.211	8.262	67.278	198.362	452.113
Sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu		-	-	-	55.516	55.516
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu		-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		-	-	-	55.516	55.516
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici						
Povećanje temeljnog kapitala	21	8.454	(8.262)	-	(192)	-
Otpuštanje vlastitih dionica	21	1.040	-	-	-	1.040
Stjecanje vlastitih dionica	21	(4.524)	-	-	-	(4.524)
Isplata dividende	24	-	-	-	(49.117)	(49.117)
Prijenos	22	-	4.529	-	(4.529)	-
Ukupne transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		4.970	(3.733)	-	(53.838)	(52.601)
Stanje 31. prosinca 2016.		183.181	4.529	67.278	200.040	455.028
Stanje 1. siječnja 2017.		183.181	4.529	67.278	200.040	455.028
Sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu		-	-	-	43.509	43.509
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu		-	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		-	-	-	43.509	43.509
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici						
Povećanje temeljnog kapitala	21	4.529	(4.529)	-	-	-
Otpuštanje vlastitih dionica	21	1.620	-	-	-	1.620
Stjecanje vlastitih dionica	21	(3.342)	-	-	-	(3.342)
Isplata dividende	24	-	-	-	(57.984)	(57.984)
Prijenos	22	-	-	82	(82)	-
Ukupne transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		2.807	(4.529)	82	(58.066)	(59.706)
Stanje 31. prosinca 2017.		185.988	-	67.360	185.483	438.831

Bilješke na stranicama 37 do 86 su sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2017.	2016.
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti:			
Dobit za godinu		43.509	55.516
Usklađenja:			
Porez na dobit	12	(5.672)	11.997
Amortizacija	14, 15	13.618	13.860
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, neto	9, 18	50.049	3.810
Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine	9, 15	705	3.129
Vrijednosno usklađenje zaliha	19	4.504	8.546
Nerealizirane tečajne razlike		535	(624)
Promjena u rezerviranjima	27	(773)	234
Dobit od prodaje materijalne imovine	10	(104)	(116)
Rashod materijalne imovine	15	2.207	1.453
Prihodi od kamata	11	(11.638)	(14.859)
Rashodi od kamata	11	12.687	15.296
Pripis (dobitka) pridruženog društva	16	(1.789)	(1.236)
Promjene:			
Smanjenje zaliha		(34.415)	(18.969)
Smanjenje / (povećanje) potraživanja od kupaca i ostala potraživanja		142.165	(237.152)
Povećanje obveze prema dobavljačima i ostale obveze		20.353	62.994
(Povećanje) / smanjenje obveza za dividende		12.030	(12)
Novac generiran poslovanjem		247.971	(96.133)
Plaćene kamate		(13.288)	(15.539)
Plaćeni porez na dobit		(12.593)	(11.897)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		222.090	(123.569)
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti			
Nabava nekretnina i opreme		(5.173)	(12.159)
Primici od prodaje nekretnina i opreme		1.094	960
Nabava nematerijalne imovine	15	(5.678)	(2.591)
Stjecanje ovisnog društva umanjeno za stečeni novac	30	(736)	(7.911)
Rashodovanje podružnice umanjeno za rashodovani novac	31	-	(779)
Primici od otplate danih kredita		47.779	458.797
Izdaci za dane kredite		(12.099)	(396.200)
Primljene kamate		2.337	14.860
Primici od isplaćenih udjela u dobiti	16	1.654	1.038
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		29.178	56.015

Bilješke na stranicama 37 do 86 su sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2017.	2016.
Novčani tok iz financijskih aktivnosti			
Otplate primljenih posudbi		(204.604)	(440.253)
Primici od posudbi		64.700	592.495
Otplate financijskog najma		(3.412)	(2.470)
Izdaci za kupovinu vlastitih dionica	21	(3.342)	(4.524)
Otpuštanje vlastitih dionica	21	1.620	1.040
Isplata dividende		(45.954)	(49.128)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti		(190.992)	97.160
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		60.276	29.606
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		84.509	54.903
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	20	144.785	84.509

Bilješke na stranicama 37 do 67 su sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 1 – OPĆI PODACI

Medika d.d. (u daljnjem tekstu: "Društvo") je dioničko društvo, osnovano u Republici Hrvatskoj. Osnovna djelatnost Društva i njegovih ovisnih društava (zajedno "Grupa") je distribucija farmaceutskih proizvoda na veliko i malo. Sjedište Društva nalazi se u Zagrebu, Capraška 1.

Grupa se sastoji od Društva te ovisnih i pridruženih društava.

Ovisna društva:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Zdravstvena ustanova Ljekarne Prima Pharme, Zagreb	100%	100%
- Zdravstvena ustanova Ljekarne Delonga, Okrug Gornji (od svibnja 2007.)	100%	100%
- Zdravstvena ustanova Ljekarne Ines Škoko, Zagreb (od ožujka 2011.)	100%	100%
- Zdravstvena ustanova Ljekarne Atalić, Osijek (pripojena u listopadu 2016.)	-	-
- Ljekarna Ana Pantelić, Rijeka (stečena i pripojena u 2017. godini.)	-	-
- Zdravstvena ustanova Ljekarne Soline Farm, Biograd na Moru (kupljena i prodana u 2017. godini)	-	-
- Ljekarna Mirela Klunić, Pula (pripojena u srpnju 2016.)	-	-
- Ljekarna Smilja Bagat, Split (stečena i pripojena u 2016. godini)	-	-
- Ljekarna Maja Mučaji, Zadar (stečena i pripojena u 2016. godini)	-	-
- Ljekarna Mirija Bohunicki, Medulin (stečena i pripojena u 2016. godini)	-	-
- Zdravstvena ustanova Ljekarne Galla, Varaždin (kupljena i prodana u 2016. godini)	-	-
- Zdravstvena ustanova Diabpharm, Zagreb (osnovana i prodana u 2016. godini)	-	-
Primus nekretnine d.o.o., Zagreb	100%	100%

Pridružena društva:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Zdravstvena ustanova Ljekarne Jagatić, Zagreb (od studenog 2008.)	49%	49%

Na dan 31. prosinca 2017. godine dionice Društva nalaze se na službenom tržištu Zagrebačke burze. Vlasnička struktura Društva prikazana je u bilješci 21.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIJIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih konsolidiranih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

2.1 Osnove sastavljanja

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske Unije (MSFI). Konsolidirani financijski izvještaji Grupe izrađeni su primjenom metode povijesnog troška, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske Unije (MSFI) zahtijeva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procjena. Također se od Uprave zahtijeva da se služi prosudbama u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za konsolidirane financijske izvještaje prikazana su u bilješci 4.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- **izmjene MRS-a 7 „Izvešće o novčanom tijeku“** – „Inicijativa u vezi s objavljivanjem“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit“** – „Priznavanje odgođene porezne imovine po osnovi nerealiziranih gubitaka“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 8. veljače 2018. godine (izmjene MSFI-ja 12 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine).

Usvajanje ovih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima.

Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum na koji je odobreno izdavanje financijskih izvještaja, u Europskoj uniji bile su usvojeni, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi koje je objavio OMRS:

- **MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** te izmjene MSFI-ja 15 „Datum stupanja MSFI-ja 15 na snagu“, usvojeni u Europskoj uniji 22. rujna 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **MSFI 16 „Najmovi“**, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“** – „Primjena MSFI-ja 9 ‘Financijski instrumenti’ u sprezi s MSFI-jem 4 ‘Ugovori i osiguranju’“, usvojene u Europskoj uniji 3. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. ili ona u kojima se MSFI 9 „Financijski instrumenti“ prvi puta primjenjuje),
- **izmjene MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** – pojašnjenje MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“, usvojene u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi (nastavak)

- **izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 8. veljače 2018. godine (izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine),

Grupa je odlučila ne usvojiti ove nove standarde i izmjene postojećih standarda prije njihovog stupanja na snagu. Grupa predviđa da usvajanje ovih standarda i izmjena postojećih standarda neće imati materijal utjecaj na financijske izvještaje

Na temelju analize postojećih ugovora s kupcima, Uprava Društva i Grupe smatra da uvođenje MSFI-ja 15 neće imati materijalno značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Prema analizi financijske imovine i financijskih obveza Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine, koja se temeljila na činjenicama i okolnostima na taj datum, Uprava Grupe procijenila je kako utjecaj MSFI-ja 9 na financijske izvještaje Grupe nije materijalno značajan.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, o čijem usvajanju Europska unija do 2. ožujka 2018. godine još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine),
- **izmjene MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“** – „Klasifikacija i mjerenje platnih transakcija temeljenih na dionicama“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“** – „Predujmovi s negativnom naknadom“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata“ te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela),
- **izmjene MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“** pod naslovom „Izmjene, suženje prava, odnosno isplata iz planova primanja“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine),
- **izmjene MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **izmjene MRS-a 40 „Ulaganja u nekretnine“** – „Prijenos ulaganja u nekretnine“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (izmjene MSFI-ja 12 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **izmjene raznih standarda uslijed „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015.-2017.“**, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

- tumačenje OTMFI-ja (IFRIC-a) br. 22 „Transakcije i predujmovi u stranim valutama“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- tumačenje OTMFI-ja (IFRIC-a) br. 23 „Nesigurnost u vezi s primjenom poreznih pravila na porez na dobit“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.).

Grupa predviđa da usvajanje navedenih standarda, izmjena postojećih standarda te novih tumačenja neće imati materijalan, tj. značajan utjecaj na financijske izvještaje

Ostaje neregulirano pitanje računovodstva zaštite financijske imovine i financijskih obveza s obzirom na to da načela računovodstva zaštite u Europskoj uniji još nisu usvojena.

Prema procjenama Grupe, primjena računovodstva zaštite na financijsku imovinu i financijske obveze iz MRS-a 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje” s datumom bilance ne bi značajno utjecala na financijske izvještaje.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Konsolidacija

(a) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva (uključujući strukturirane subjekte) nad kojima Društvo ima kontrolu. Kontrola je postignuta ako Društvo ima prevlast, ako je izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu te je sposobno temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos. Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. U financijskim izvještajima Društva navedena ulaganja iskazana su primjenom metode troška umanjena za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje.

Metoda kupnje koristi se za iskazivanje stjecanja ovisnih društava od strane Grupe. Trošak kupnje mjeri se kao fer vrijednost dane imovine, izdanih glavnih instrumenata te nastalih ili preuzetih obveza na dan kupnje, uvećan za troškove neposredno povezane s kupnjom. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i potencijalne obveze u poslovnoj kombinaciji inicijalno se mjere po fer vrijednosti na dan stjecanja, neovisno o manjinskom udjelu. Višak troška stjecanja iznad fer vrijednosti udjela Grupe u neto stečenoj imovini ovisnog društva, iskazuje se kao goodwill (bilješka 2.6). Ako je trošak stjecanja manji od fer vrijednosti neto stečene imovine ovisnog društva, razlika se priznaje izravno u računu dobiti i gubitka.

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti od transakcija unutar društava Grupe eliminirani su pri konsolidaciji. Isto tako eliminiraju se i nerealizirani gubici, osim ako postoje dokazi o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Prema potrebi, računovodstvene politike ovisnog društva izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

(b) Pridružena društva

Pridruženim društvima smatraju se društva u kojima Grupa ima između 20% i 50% glasačkih prava, odnosno u kojima ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. U financijskim izvještajima Grupe navedena ulaganja iskazana su primjenom metode troška umanjena za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje.

Udio Grupe u dobitima ili gubicima pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u računu dobiti i gubitka, a udio promjena u pričuvama nakon stjecanja priznaje se u pričuvama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja usklađuje se za kumulativne promjene nastale nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak, odnosno kada nadmašuje vlasnički udio u pridruženom društvu, uključujući sva neosigurana potraživanja koja čine sastavni dio neto ulaganja, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako su za Grupnu nastale obveze ili ako su izvršena plaćanja u ime pridruženog društva.

Nerealizirani dobiti od transakcija između Grupe i njegovih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženim društvima. Jednako tako eliminiraju se i nerealizirani gubici, ukoliko transakcija ne pruža dokaze o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Prema potrebi, računovodstvene politike pridruženih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.3 Izvještavanje o poslovnim segmentima

Poslovni segment je sastavni dio subjekta koji obavlja poslovne djelatnosti iz kojih može ostvariti prihode i temeljem kojih kod njega nastaju troškovi, čije rezultate poslovanja redovito pregledava glavni donositelj poslovnih odluka subjekta kako bi donio odluku o resursima koje treba rasporediti na segment i ocijeniti njegovo poslovanje te za koji postoje zasebne financijske informacije.

2.4 Strane valute

(a) Funkcionalna i izvještajna valuta

Stavke uključene u financijske izvještaje svake pojedine članice Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem članice Grupe posluju (funkcionalna valuta). Konsolidirani financijski izvještaji prikazani su u kunama, što predstavlja funkcionalnu i izvještajnu valutu Društva i svih članica Grupe, zaokruženo na najbližu tisuću.

(b) Transakcije i stanja u stranoj valuti

Transakcije u stranim sredstvima plaćanja prevode se u funkcionalnu valutu tako da se iznosi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju po tečaju na dan transakcije. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija i preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u računu dobiti i gubitka. Međutim, ukoliko je dobit ili gubitak od monetarne stavke priznat direktno u rezerve, tada se i svaka komponenta primjene stranih valuta te dobiti ili gubitka treba priznati direktno u rezerve.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mjere po povijesnom trošku strane valute ne preračunavaju se po novim tečajevima.

Nemonetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti prikazane prema povijesnom trošku, preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije.

2.5 Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema iskazani su po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Grupa imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog dijela prestaje se priznavati. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete račun dobiti i gubitka u financijskom razdoblju u kojem su nastali.

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Amortizacija ostale imovine obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška te imovine tijekom njenog procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Amortizacija se obračunava za svako sredstvo sve do potpune amortizacije sredstva.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5 Nekretnine i oprema (nastavak)

Procijenjeni korisni vijek uporabe je kako slijedi:

Zgrade	10-40 godina
Oprema	2-20 godina

Rezidualna vrijednost imovine predstavlja procijenjeni iznos koji bi Grupa trenutno dobila od prodaje imovine umanjene za procijenjeni trošak prodaje u slučaju da je imovina dosegla starost i stanje koje se očekuje na kraju vijeka trajanja imovine. Rezidualna vrijednost imovine je nula ako Grupa očekuje da će ju koristiti do kraja njenog vijeka trajanja. Rezidualna vrijednost imovine i korisni vijek uporabe pregledavaju se na svaki datum izvještavanja i po potrebi usklađuju.

U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa (bilješka 2.7).

Dobici i gubici nastali prodajom određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstva i uključuju se u ostale dobitke - neto u računu dobiti i gubitka.

2.6 Nematerijalna imovina

(a) Goodwill

Goodwill nastaje prilikom stjecanja ovisnog društva i predstavlja razliku između fer vrijednosti troška stjecanja i fer vrijednosti udjela Grupe u neto prepoznatljivoj imovini stečenog ovisnog društva na dan stjecanja.

Zasebno iskazan goodwill godišnje se provjerava zbog umanjenja vrijednosti te se iskazuje po trošku stjecanja umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti goodwilla se ne ukidaju. Goodwill se za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti alocira na jedinice stvaranja novca, ili skupine jedinica stvaranja novca, za koje se očekuje da će imati koristi od poslovnog spajanja u kojem je nastao goodwill. Svaka jedinica stvaranja novca, ili skupina jedinica stvaranja novca, na koju se goodwill alocira predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj Uprava prati goodwill za interne potrebe.

Svaka dobit i svaki gubitak uslijed svođenja na fer vrijednost iskazuju se kroz dobit ili gubitak.

Dobici i gubici od prodaje poslovnog subjekta uključuju knjigovodstvenu vrijednost goodwilla koja se odnosi na prodani subjekt.

(b) Licence

Troškovi Grupe nastali stjecanjem licenci za obavljanje ljekarničke djelatnosti, bez kojih je nemoguće obavljati samu djelatnost ljekarništva, kapitaliziraju se do iznosa za koji su vjerojatne buduće ekonomske koristi. Navedene licence se amortiziraju ovisno o vijeku trajanja, koji se kreće u rasponu od pet godina do neograničenog vijeka. Procjene umanjenja vrijednosti vrše se godišnje.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.6 Nematerijalna imovina (nastavak)

(c) Software

Licence za software kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem software-a u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe u razdoblju od 5-10 godina.

(d) Ostala prava

Ostala prava su iskazana po povijesnom trošku, imaju ograničen vijek uporabe i iskazuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom kako bi se alocirao trošak ostalih prava tijekom njihovog procijenjenog vijeka uporabe (5 godina).

2.7 Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti imovine koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira. Imovina koja se amortizira pregledava se zbog umanjenja vrijednosti kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najniži nivo kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tok (jedinice stvaranja novca). Nefinancijska imovina, osim goodwilla, za koji je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

2.8 Financijska imovina

Grupa klasificira svoju financijsku imovinu kao potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, osim ulaganja u ovisna i pridružena društva (bilješka 2.2). Klasifikacija ovisi o svrsi za koju je financijska imovina stečena. Uprava klasificira financijsku imovinu kod početnog priznavanja.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja predstavljaju nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu. Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospijućem dužim od 12 mjeseci nakon datuma izvještaja o financijskom položaju. Takva se imovina klasificira kao dugotrajna imovina.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iskazana su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Na svaki datum izvještavanja Grupa procjenjuje postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijske imovine. Provjera umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja opisana je u bilješci 2.11.

Grupa prestaje priznavati, tj. isknjižuje financijsko sredstvo samo kad je isteklo ugovorno pravo na novčane priljeve po predmetnom sredstvu ili kad financijsko sredstvo i gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad njim većim dijelom prenosi na drugi subjekt. Ako Grupa ne prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom i ako i dalje ima kontrolu nad prenesenim sredstvom, priznaje svoj zadržani udjel u sredstvu te povezanu obvezu u iznosima koje eventualno mora platiti. Ako Grupa zadrži većim dijelom sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenim financijskim sredstvom, to sredstvo nastavlja priznavati, uz istovremeno priznavanje osiguranog zajma s naslova ostvarenih priljeva.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.8 Financijska imovina (nastavak)

Kod prestanka priznavanja, tj. isknjiženja cijelog financijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i zbroja primljene naknade i potraživanja za naknadu te kumulativne dobiti odnosno kumulativnog gubitka iskazanog u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliranog u glavnici prenosi se u dobit ili gubitak.

2.9 Najmovi

Grupa unajmljuje određene nekretnine i opremu. Najmovi nekretnina i opreme u kojima Grupa snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Financijski najmovi kapitaliziraju se na početku najma prema fer vrijednosti unajmljene nekretnine ili sadašnje vrijednosti minimalne najamnine, ovisno o tome što je niže. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i financijske rashode kako bi se dobila konstantna stopa na preostalo financijsko stanje. Kamatna komponenta financijskog rashoda tereti račun dobiti i gubitka tijekom razdoblja najma. Nekretnine i oprema kupljeni pod financijskim najmom amortiziraju se po korisnom vijeku upotrebe ili trajanju najma, ovisno o tome što je kraće.

Najmovi u kojima Grupa ne snosi bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po osnovi operativnih najмова iskazuju se u računu dobiti i gubitka prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma.

2.10 Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku nabave ili neto očekivanoj prodajnoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak nabave sadrži sve troškove vezane za nabavu robe i izračunava se na temelju ponderiranih prosječnih nabavničkih cijena. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje. Kontinuirano se obavlja provjera oštećenih zaliha i zaliha kojima je prošao rok upotrebe i za sve takve zalihe priznaje se ispravak vrijednosti zaliha na teret troškova prodane robe.

Zalihe koje nisu imale izlaz unazad godinu, odnosno dvije godine od datuma izvještavanja smatraju se nekurentnim zalihama te se za takve priznaje ispravak vrijednosti. Za zalihe koje nisu imale izlaz unazad godine dana, priznaje se ispravak vrijednosti u iznosu od 50% vrijednosti zaliha, a za zalihe koje nisu imale izlaz unazad dvije godine priznaje se ispravak vrijednosti u iznosu 100% vrijednosti zaliha.

2.11 Potraživanja od kupaca i po kreditima

Potraživanja od kupaca i po kreditima početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, umanjena za ispravak vrijednosti. Ispravak vrijednosti potraživanja provodi se kada postoje objektivni dokazi da Grupa neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima.

Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, smatraju se pokazateljima umanjena vrijednosti potraživanja. Iznos ispravka vrijednosti utvrđuje se zasebno za svakog dužnika kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa potraživanja, a predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih korištenjem efektivne kamatne stope. Iznosi ispravka vrijednosti potraživanja iskazuju se u računu dobiti i gubitka u okviru „ostalih troškova poslovanja“.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11 Potraživanja od kupaca i po kreditima (nastavak)

Kredit i potraživanja s dospijecem dužim od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja klasificiraju se kao dugotrajna imovina.

2.12 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće.

2.13 Dionički kapital

Dionički kapital sastoji se od redovnih dionica.

Plaćena naknada za kupljene vlastite dionice, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva sve do povlačenja dionica, njihovog ponovnog izdavanja ili prodaje. Kada se takve dionice kasnije prodaju ili ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva.

2.14 Pričuve

(a) Zakonske pričuve

Zakonske pričuve formiraju se sukladno hrvatskim propisima prema kojima je Društvo dužno u zakonske pričuve unositi dvadeseti dio (5%) dobiti tekuće godine, sve dok te pričuve zajedno s kapitalnom dobiti ne dosegnu visinu od pet posto (5%) temeljnog kapitala. Zakonske pričuve nisu raspodjeljive.

(b) Ostale pričuve

Ostale pričuve formiraju se sukladno zakonskim propisima i odlukama Glavne skupštine.

(c) Pričuve za vlastite dionice

Pričuve za vlastite dionice formiraju se sukladno zakonskim propisima i odlukama Glavne skupštine.

2.15 Financijske obveze

Financijske obveze koje Grupa priznaje jesu obveze prema dobavljačima te posudbe.

(a) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.15 Financijske obveze (nastavak)

(b) Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku. Sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Posudbe se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Grupa ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze onda, i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade po obvezi za naknadu uračunava se u dobit ili gubitak.

2.16 Porez na dobit

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na dan financijskih izvještaja i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

Iznos odgođenog poreza obračunava se metodom bilančne obveze, na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni porez se ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i koja u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u razdoblju kada će imovina biti nadoknađena ili obveza podmirena, na temelju poreznih stopa i poreznih zakona koji su, na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se do visine buduće oporezive dobiti za koju je vjerojatno da će biti raspoloživa za iskorištenje privremenih razlika.

2.17 Primanja zaposlenih

(a) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa u ime svojih zaposlenika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa nema dodatni mirovinski plan te stoga nema nikakvih drugih obveza u svezi s mirovinama zaposlenika. Nadalje, Grupa nema obvezu osigurati bilo koja druga primanja zaposlenika nakon njihova umirovljenja.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.17 Primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Dugoročna primanja zaposlenih

Grupa priznaje obvezu za dugoročna primanja zaposlenih (jubilarne nagrade i starosne otpremnine) ravnomjerno u razdoblju u kojem je nagrada/otpremnina ostvarena, na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obveza za dugoročna primanja zaposlenih uključuje pretpostavke o broju zaposlenih kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontnu stopu. Otpremnine i jubilarne nagrade koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja, diskontiraju se na sadašnju vrijednost.

(c) Kratkoročna primanja zaposlenih

Grupa priznaje rezerviranje za bonuse, godišnje odmore i ostale naknade kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

Kratkoročne obveze za otpremnine se priznaju kad Grupa prekine radni odnos zaposlenika prije očekivanog datuma umirovljenja ili odlukom zaposlenika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Grupa priznaje obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzelo obvezu da prekine radni odnos sa sadašnjim zaposlenicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustane ili osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa.

Kratkoročna primanja zaposlenih uključuju i starosne otpremnine i jubilarne nagrade (iz točke (b) prethodno spomenute), koje će biti isplaćene u razdoblju od 12 mjeseci od datuma izvještavanja.

2.18 Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Kada postoji veći broj sličnih obveza, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev resursa određuje se njihovim razmatranjem kao cjeline. Rezerviranje se priznaje i kada je mala vjerojatnost odljeva resursa za bilo koju stavku obveza koja se nalazi u istoj kategoriji.

Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza, koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu. Iznos rezerviranja povećava se u svakom razdoblju da se odrazi proteklo vrijeme. Ovo se povećanje prikazuje kao rashod od kamata.

2.19 Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, procijenjene povrate, rabate i diskonte.

Grupa priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada je vjerojatno da će Grupa ostvariti buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Grupe koje su opisane u nastavku

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.19 Priznavanje prihoda (nastavak)

(a) Prihodi od prodaje robe

Prihodi od veleprodaje robe smatraju se prihodom u trenutku kada Grupa obavi isporuke robe kupcu, kada kupac prihvati isporučenu robu i kada je naplativost nastalih potraživanja relativno sigurna. Roba se prodaje uz ugovorene popuste i kupci imaju pravo na povrat neispravne robe. Prihodi od prodaje iskazuju se na temelju cijene iz ugovora o prodaji, umanjeni za ugovorene popuste.

Prihodi od maloprodaje robe priznaju se u trenutku prodaje robe kupcu. Prihodi od maloprodaje uglavnom se ostvaruju u gotovini ili putem kreditnih kartica. Iskazani prihodi uključuju naknade za kreditne kartice koje se iskazuju u okviru ostalih troškova poslovanja.

(b) Prihodi od usluga

Prihodi od usluga priznaju se u obračunskom razdoblju kada je usluga obavljena.

(c) Financijski prihodi

Financijski prihodi odnose se na prihode od kamata koji su nastali po osnovi sredstava oročenih kod banaka i kamata po danim kreditima te se priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći metodu efektivne kamatne stope.

2.20 Troškovi financiranja

Troškovi financiranja sastoje se od troška obračunatih kamata na pozajmice, gubitaka od umanjenja vrijednosti financijske imovine i gubitaka od tečajnih razlika. Troškovi od zajmova priznaju se u računu dobiti i gubitka koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Troškovi financiranja koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok se sredstvo ne stavi u upotrebu.

2.21 Raspodjela dividendi

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine dioničara Društva.

2.22 Porez na dodanu vrijednost

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u izvještaju o financijskom položaju na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

2.23 Zarada po dionici

Društvo prikazuje podatke o osnovnoj zaradi po dionici za obične dionice. Zarada po dionici se računa dijeleći dobit ili gubitak za godinu primjenjivu za obične dionice, s ponderiranim prosječnim brojem običnih dionica tijekom razdoblja.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM

3.1 Čimbenici financijskog rizika

Aktivnosti koje Grupa obavlja izlažu je raznim financijskim rizicima: tržišnom riziku (koji uključuje valutni rizik, fer vrijednosti kamatne stope, kamatni rizik novčanog toka i rizik ulaganja u vrijednosne papire), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Veletrgovačka i ljekarnička industrija u Republici Hrvatskoj su pod velikim utjecajem države, koja svoju ulogu ostvaruje kroz strogu zakonsku regulativu te sustav financiranja zdravstva. S obzirom na nemogućnosti utjecaja i predviđanja dinamike financiranja od strane države te nemogućnost predviđanja kretanja na financijskom tržištu, cjelokupno upravljanje rizicima Grupe usmjereno je na minimiziranje, odnosno uklanjanje potencijalnih negativnih efekata na financijsku poziciju Grupe. Upravljanje rizicima Grupe obavlja Sektor financija Društva, koji u suradnji s ostalim Sektorima Društva identificira, procjenjuje te predlaže mjere za zaštitu od istih.

(a) Tržišni rizik

(i) Valutni rizik

Grupa većinu prihoda ostvaruje na domaćem tržištu u hrvatskim kunama. Nabavu robe Grupa jednim dijelom ostvaruje na inozemnom tržištu. Zbog toga je Grupa izložena valutnom riziku koji proizlazi iz promjena tečajeva stranih valuta vezanih uglavnom uz euro i može utjecati na buduće poslovne rezultate i novčane tokove. Sektor financija Društva minimizira valutni rizik na način da smanjuje visinu financijskih obveza ugovorenih u stranim valutama. To se prvenstveno odnosi na posudbe, koje su gotovo u cjelokupnom iznosu ugovorene u kunama te je s ove osnove izloženost valutnom riziku zanemariva. U suradnji sa Sektorom nabave, Sektor financija smanjio je valutni rizik koji proizlazi iz obveza prema inozemnim dobavljačima ugovaranjem valute plaćanja u kunama. Tendencija je da se u budućnosti sa što većim brojem postojećih inozemnih dobavljača ugovori plaćanje u kunama, kako bi valutni rizik proizašao iz transakcija s inozemnim dobavljačima bio minimiziran.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2017. godine (bilješka 18, 20, 24, 25), ako bi se EUR smanjio/povećao za 1,0% u odnosu na kunu (2016.: 1,0%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, neto dobit za izvještajno razdoblje bila bi za 3.308 tisuća kuna veća/manja (2016.: 3.027 tisuća kuna), uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika na preračunu iz EUR-a kod obveza prema dobavljačima.

(ii) Kamatni rizik novčanog toka i rizik fer vrijednosti kamatne stope

Kamatni rizik Grupe proizlazi iz primljenih kredita. Krediti odobreni po promjenjivim stopama izlažu Grupu riziku kamatne stope novčanog toka. Krediti odobreni po fiksnim stopama izlažu Grupu riziku fer vrijednosti kamatne stope.

Grupa ne koristi derivativne instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnog rizika novčanog toka i rizika fer vrijednosti kamatne stope, međutim Grupa kontinuirano prati promjene kamatnih stopa. Simuliraju se različite situacije uzimajući u obzir refinanciranje, obnavljanje sadašnjeg stanja kao i alternativno financiranje.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2017. godine, da se efektivne kamatne stopa na primljene kredite (s promjenjivom kamatnom stopom) povećaju/smanje za 0,10% na godišnjoj razini (2016.: 0,10%), dobit poslije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za 214 tisuća kuna manja/veća (2016.: 221 tisuću kuna).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(b) Kreditni rizik

Kratkotrajna imovina Grupe koja može dovesti do kreditnog rizika sastoji se uglavnom od novčanih sredstava, potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Prodajne politike Grupe osiguravaju da se prodaja obavlja kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu povijest. Glede izloženosti kreditnom riziku, kupci su podijeljeni u tri kategorije: ljekarne, bolnice i ostali kupci. Veći kreditni rizik prisutan je kod ljekarni, jer kod njih postoji rizik ograničenosti poslovanja. S druge strane, bolnice imaju duže rokove naplate, ali nema rizika da se potraživanja neće naplatiti, odnosno nema rizika nastavka kontinuiranog poslovanja. Ostali dio potraživanja od kupaca nije značajan zbog disperzije na vrlo veliki broj kupaca pojedinačno malih stanja. Dio potraživanja od kupaca Grupa osigurava primljenim mjenicama i zadužnicama. Detaljna analiza izloženosti kreditnom riziku iskazana je u bilješkama 17 i 18.

(c) Rizik likvidnosti

Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava adekvatnim iznosom ugovorenih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih obveza. Cilj Društva i Grupe je održavanje fleksibilnosti financiranja na način da ugovorene kreditne linije budu dostupne. Sektor financija Društva redovito prati razinu dostupnih izvora novčanih sredstava. Veliki broj kupaca ili su u vlasništvu države tj. Republike Hrvatske ili su ovisni o njoj pa je Grupa sa strane rizika likvidnosti također ovisna o državi. Nedostatak novčanih sredstava iz razdoblja u razdoblje direktna je posljedica dinamike u kojoj država podmiruje svoje obveze vezane uz zdravstveni sustav. U slučaju produženih rokova plaćanja od strane države, Grupa dogovara produžene rokove plaćanja s dobavljačima. Eventualni nedostatak likvidnosti, nadoknađuje se iz slobodnih kreditnih linija s poslovnim bankama. Na dan 31. prosinca 2017. godine novac i novčani ekvivalenti iznose 144.785 tisuća kuna te Grupa ima 34.100 tisuća kuna slobodnih kreditnih linija koje su po pozivu raspoložive za upravljanje rizikom likvidnosti.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje analizu financijskih obveza Grupe prema ugovorenim rokovima dospijeca. Navedeni iznosi predstavljaju nediskontirane novčane tokove.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Do mjesec dana	Od mjesec dana do godine dana	Između 1-3 godine	Više od 3 godine	Ukupno
31. prosinca 2017.					
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	301.399	912.415	345	-	1.214.159
Posudbe	90.604	281.785	5.996	15	378.400
<i>(u tisućama kuna)</i>	Do mjesec dana	Od mjesec dana do godine dana	Između 1-3 godine	Više od 3 godine	Ukupno
31. prosinca 2016.					
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	295.886	871.456	-	-	1.167.342
Posudbe	161.637	339.521	16.464	171	517.793

Grupa će u 2018. godini podmirivati obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze u skladu s dinamikom naplate potraživanja od kupaca, koja ovisi o likvidnosti ukupnog zdravstvenog sustava.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2 Upravljanje kapitalom

Ciljevi Grupe prilikom upravljanja kapitalom su očuvanje sposobnosti Grupe da nastavi poslovanje pod pretpostavkom vremenske neograničenosti kako bi omogućila povrat ulaganja dioničarima i koristi ostalim zainteresiranim stranama te da održi optimalnu strukturu kapitala kako bi umanjila trošak kapitala.

Kako bi održala ili uskladila strukturu kapitala, Grupa može mijenjati iznos dividendi koje se isplaćuju dioničarima, izvršiti povrat kapitala dioničarima, izdati nove dionice ili prodati imovinu kako bi smanjila zaduženost.

Grupa nadzire kapital kroz praćenje pokazatelja vlastitog financiranja u financijskim izvještajima. Ovaj se pokazatelj računa kao omjer ukupnog kapitala i ukupne aktive.

Pokazatelj vlastitog financiranja je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Ukupni kapital (kapital i rezerve)	438.831	455.028
Ukupna aktiva	<u>2.047.257</u>	<u>2.155.963</u>
Pokazatelj vlastitog financiranja	21%	21%

Pokazatelj se u 2017. godini nije promijenio u usporedbi s 2016. godinom te pokazuje da 21% ukupne imovine Grupa financira iz vlastitih izvora. Sukladno tome 79% imovine financirano je iz tuđih izvora (2016.: 79%).

3.3 Procjena fer vrijednosti

Smatra se da je nominalna vrijednost potraživanja od kupaca umanjena za ispravak vrijednosti i obveza prema dobavljačima približno jednaka njihovoj fer vrijednosti.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Grupa obavlja procjene koje se kontinuirano vrednuju, a zasnivaju se na iskustvu i drugim čimbenicima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da su prihvatljiva pod postojećim okolnostima. Grupa izrađuje procjene i stvara pretpostavke vezane za budućnost. Proizašle računovodstvene procjene su, po definiciji, u rijetkim slučajevima izjednačene sa stvarnim rezultatima. U nastavku se navode procjene i pretpostavke koje bi mogle uzrokovati značajan rizik usklađivanja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini.

Pretpostavke za određivanje iznosa rezerviranja potraživanja od kupaca

Zbog značajnosti iznosa potraživanja od kupaca iskazanih u izvještaju o financijskom položaju, Uprava na temelju analize pojedinih kategorija ove imovine procjenjuje vjerojatnost naplate potraživanja od kupaca. Čimbenici koje Uprava uzima u obzir su: starosna analiza potraživanja od kupaca i financijsko stanje kupaca u usporedbi s prethodnim naplatama kod pojedinog kupca. Procijenjeni nadoknadivi iznos potraživanja od kupaca predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih korištenjem efektivne kamatne stope od 2,76% godišnje (2016.: 2,88%). U slučaju da su stvarne naplate niže od procjena Uprave, Grupa bi trebala iskazati dodatni trošak umanjenja vrijednosti.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2017. godine, ako bi se procjena nenaplativosti potraživanja smanjila/povećala za 1%, uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit poslije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za 165 tisuća kuna veća/manja u odnosu na iskazanu (2016.: 861 tisuću kuna), odnosno utjecaj u segmentu bolnica iznosio bi 12 tisuća kuna (2016.: 625 tisuća kuna), u segmentu ljekarni 89 tisuća kuna (2016.: 132 tisuće kuna) te u segmentu ostalo 64 tisuće kuna (2016.: 104 tisuće kuna).

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Utvrdivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenim promjenama u gospodarskom okruženju i čimbenicima vezanim za industriju u kojoj Grupa posluje. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama.

BILJEŠKA 5 – PRIHODI

	2017.	2016.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihodi od prodaje	2.775.668	2.604.938
Prihodi od prodaje i ostali prihodi – povezane stranke (bilješka 32)	35.734	31.453
Ostali prihodi	15.229	18.312
	2.826.631	2.654.703

BILJEŠKA 6 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA

Segmentacija prati strukturu koju Društvo i Grupa koriste za potrebe internog izvještavanja čija struktura se nije promijenila u usporedbi s prethodnom godinom.

Grupa prati ostvarenje prihoda i bruto dobit po dva glavna distribucijska kanala: veleprodajom i maloprodajom.

Veleprodajni distribucijski kanal čine:

1. Ljekarne koje se za potrebe izvještavanja dijele u sljedeće kategorije:
  - županijske ljekarne
  - privatne ljekarne
2. Bolnice
3. Ostali kupci koji su podijeljeni na:
  - stomatološke ordinacije
  - veterinarske stanice
  - domovi zdravlja
  - veledrogerije
  - ostali kupci (biljne ljekarne, poduzeća, optike i ostalo)

Maloprodajni distribucijski kanal čine vlastite ljekarne (ovisno društvo ZU Ljekarne Prima Pharme sa svojim ovisnim društvima).

Kao mjeru uspjeha segmenta Grupa uzima iznos marže koja se izračunava kao prihod od prodaje umanjen za nabavnu vrijednost prodane robe.

Transakcije između segmenata ne postoje. Društvo i Grupa primjenjuju iste računovodstvene politike u svim segmentima.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 6 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Rezultati navedenih segmenata za godinu koja završava 31. prosinca 2017. godine su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Veleprodaja			Maloprodaja	Ukupno
	Ljekarne	Bolnice	Ostalo	Vlastite ljekarne	
Prihodi od prodaje	1.103.739	851.825	468.716	351.388	2.775.668
Ostali prihodi	300	5	11.971	2.953	15.229
Prihodi od prodaje i ostali prihodi od povezanih stranaka (bilješka 32)	35.440	-	294	-	35.734
Ukupni prihodi	1.139.479	851.830	480.981	354.341	2.826.631
Nabavna vrijednost prodane robe	(1.050.205)	(782.911)	(430.365)	(271.211)	(2.534.692)
Rezultat segmenata	89.274	68.919	50.616	83.130	291.939
Operativni troškovi					(254.917)
Dobit iz poslovanja					37.022
Financijski prihodi					11.638
Financijski rashodi					(12.612)
Neto financijski gubitak					(974)
Udio u dobiti pridruženih društava					1.789
Dobit prije poreza					37.837
Porez na dobit					5.672
Dobit za godinu					43.509

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 6 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Rezultati navedenih segmenata za godinu koja završava 31. prosinca 2016. godine su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Veleprodaja			Maloprodaja	Ukupno
	Ljekarne	Bolnice	Ostalo	Vlastite ljekarne	
Prihodi od prodaje	1.044.482	759.495	453.558	347.403	2.604.938
Ostali prihodi	185	111	14.981	3.035	18.312
Prihodi od prodaje i ostali prihodi od povezanih stranaka (bilješka 32)	31.142	-	311	-	31.453
Ukupni prihodi	1.075.809	759.606	468.850	350.438	2.654.703
Nabavna vrijednost prodane robe	(996.074)	(709.651)	(416.557)	(268.395)	(2.390.677)
Rezultat segmenata	79.735	49.955	52.293	82.043	264.026
Operativni troškovi					(197.420)
Dobit iz poslovanja					66.606
Financijski prihodi					14.859
Financijski rashodi					(15.188)
Neto financijski gubitak					(329)
Udio u dobiti pridruženih društava					1.236
Dobit prije poreza					67.513
Porez na dobit					(11.997)
Dobit za godinu					55.516

Segmentalna analiza potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2017. je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Veleprodaja			Maloprodaja	Ukupno
	Ljekarne	Bolnice	Ostalo	Vlastite ljekarne	
Potraživanja od kupaca (bilješka 18/ii)	273.357	659.562	90.770	71.241	1.094.930

Segmentalna analiza potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2016. je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Veleprodaja			Maloprodaja	Ukupno
	Ljekarne	Bolnice	Ostalo	Vlastite ljekarne	
Potraživanja od kupaca (bilješka 18/ii)	372.320	688.095	88.143	90.814	1.239.372

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 7 – TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Neto plaće	61.302	59.825
Doprinosi iz i na plaću /i/	31.226	31.444
Porez i prirez	8.431	9.102
Nagrade zaposlenicima	5.251	3.920
Prijevoz zaposlenika	3.687	3.734
Ostale naknade /ii/	3.108	3.155
Otpremnine	746	790
	<u>113.751</u>	<u>111.970</u>

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa ima 780 zaposlenih (2016.: 784 zaposlenih).

/i/ Doprinosi za mirovine koje je Grupa obračunala za uplatu obveznim mirovinskim fondovima za 2017. godinu iznose 16.494 tisuća kuna (2016.: 17.249 tisuća kuna).

/ii/ Ostale naknade odnose se na obračunate neiskorištene godišnje odmore, naknade za službeni put, pomoći, nagrade i slično.

BILJEŠKA 8 – TROŠKOVI MARKETINGA I UNAPREĐENJA PRODAJE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Donacije	13.393	4.776
Reprezentacija	2.582	2.073
Marketing	1.752	1.994
	<u>17.727</u>	<u>8.843</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 9 – OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, neto (bilješka 18)	50.049	3.810
Održavanje, čuvanje i osiguranje imovine	13.165	12.627
Troškovi najma	12.152	12.485
Materijal i energija	11.841	12.430
Stručno obrazovanje i konzultantske usluge	9.675	6.390
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	3.994	4.204
Bankarske usluge i troškovi platnog prometa	2.720	2.616
Telefonske, poštanske i komunalne usluge	2.015	2.176
Ispravak vrijednosti nematerijalne imovine (bilješka 15)	705	3.129
Rezerviranja za sudske sporove (bilješka 27)	(526)	1.098
Ostali troškovi	4.393	6.163
	<u>110.183</u>	<u>67.128</u>

BILJEŠKA 10 – OSTALI DOBICI – NETO

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Neto dobiti od tečajnih razlika – obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(1.116)	4.019
Dobitak od rashodovanja ovisnog društva (bilješka 30)	10	779
Dobici od prodaje nekretnina i opreme (neto)	104	116
Dobici od prodaje nematerijalne imovine (neto)	1.816	-
Neto gubici od tečajnih razlika – potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	(65)	(106)
Neto gubici od tečajnih razlika – novac i novčana sredstva	(387)	(427)
	<u>362</u>	<u>4.381</u>

BILJEŠKA 11 – NETO FINANCIJSKI GUBITAK

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijski prihodi		
Prihodi od kamata	11.638	14.859
	<u>11.638</u>	<u>14.859</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 11 – NETO FINANCIJSKI GUBITAK (nastavak)

Financijski rashodi	2017.	2016.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Rashodi od kamata:		
Kreditni od banaka i financijski najam	(12.687)	(15.296)
	(12.687)	(15.296)
Dobici / (gubici) od tečajnih razlika – neto		
Pozitivne tečajne razlike	81	110
Negativne tečajne razlike	(6)	(2)
	75	108
	(12.612)	(15.188)

BILJEŠKA 12 – POREZ NA DOBIT

	2017.	2016.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Tekući porez	8.910	13.327
Odgođeni porez (bilješka 26)	(14.582)	(1.330)
	(5.672)	11.997

Usklađenje poreznog (benefita) / troška Grupe prema računu dobiti i gubitka i oporezivanju zakonskom stopom prikazano je u sljedećoj tablici:

	2017.	2016.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dobit prije oporezivanja	37.837	67.513
Porez na dobit po stopi poreza od 18% (2016.: 20%)	6.810	13.504
Učinak neoporezivih prihoda i poreznih poticaja	(1.121)	(1.662)
Učinak porezno nepriznatih rashoda	9.680	1.597
Porezna olakšica za poticanje investicijskih aktivnosti	(6.620)	-
Porezna olakšica za reinvestiranu dobit	-	(906)
Porezno nepriznati gubici od umanjenja vrijedosti nematerijalne imovine	127	626
Učinak odgođene porezne imovine nastale temeljem odbitnih privremenih razlika te priznavanjem porezne olakšice za poticanje investicijskih aktivnosti	(14.981)	-
Učinak odgođene porezne imovine temeljem nepriznatih i neiskorištenih poreznih gubitaka i odbitnih privremenih razlika	433	360
Učinak promjene porezne stope na ranije priznate privremena razlike	-	(1.522)
Porez na dobit	(5.672)	11.997
Efektivna porezna stopa	-	17,77%

BILJEŠKA 12 – POREZ NA DOBIT (nastavak)

U skladu s lokalnim propisima, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije članica Grupe u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Porezna uprava izvršila je porezni nadzor u jednoj članici Grupe nad poslovanjem u 2011. godini te je izdala Rješenje kojim je utvrđena dodatna porezna obveza.

Članica Grupe je podnijela Žalbu na rješenje, te je u 2016. godini primila konačno rješenje kojim je utvrđena dodatna porezna obveza. Članica Grupe je u 2016. godini podmirila navedenu obvezu te ukinula rezervaciju iz prethodnih godina za navedenu obvezu.

Porezna olakšica za reinvestiranu dobit

Društvo je tijekom 2016. godine ostvarilo dobit prije oporezivanja u iznosu 62.970 tisuće kuna. Uprava Društva je donijela odluku o reinvestiranju dijela dobiti u iznosu od 4.529 tisuća kuna, što ujedno predstavlja i iznos za koji je tijekom 2017. godine registrirano povećanje temeljnog kapitala Društva.

U skladu s važećim poreznim propisima, Društvo je u 2016. godini kao poreznu olakšicu poreza na dobit iskoristilo navedeni iznos reinvestirane dobiti (za koji je izvršeno investiranje u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu) što je rezultiralo umanjnjem tekućeg poreza na dobit u iznosu od 906 tisuća kuna.

Porezna olakšica za poticanje investicijskih aktivnosti

Temeljem Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja, Društvo je dobilo status nositelja poticajnih mjera. Potvrdom Ministarstva gospodarstva Društvo se odobrilo korištenje poreznih olakšica kao potporu za opravdane troškove otvaranja novih radnih mjesta povezanih s investicijskim projektom te poticajnih mjera za kapitalne troškove investicijskog projekta u dozvoljenom iznosu porezne olakšice za ulaganja od 12.601 tisuću kuna za koji će Društvo imati mogućnost smanjivanja budućih poreznih obveza po osnovi poreza na dobit na način da se umanjuje stopa poreza na dobit za 50%. Društvo navedenu poreznu olakšicu za ulaganje ima pravo koristiti najkasnije do 2023. godine. Izvršena ulaganja podliježu nadzoru nadležnih institucija u razdoblju korištenja poticajnih mjera. Ukoliko se uvjeti za porezni poticaj ne ostvare, Društvo će morati retroaktivno platiti porez na dobit uključujući zatezne kamate.

Temeljem procjene iskoristivosti porezne olakšice od strane Uprave Društva, u financijskim izvještajima za 2017. godinu Društvo je inicijalno priznalo cjelokupni odobreni iznos porezne olakšice kao odgođenu poreznu imovinu i porezni prihod. Iskorištenje odgođene porezne imovine po osnovici porezne olakšice evidentirano je u 2017. godini u vrijednosti obračunatog tekućeg poreza na dobit Društva od 6.620 tisuća kuna koji bi bio plativ da nije bilo ove olakšice. U narednim godinama odgođena porezna imovina iskorištavati će se sukladno korištenju porezne olakšice, odnosno, raspoloživosti porezne obveze koju će Društvo moći temeljem poticajne mjere umanjiti.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 13 – ZARADA PO DIONICI

Zarada po dionici izračunava se na način da se neto dobit Grupe podijeli s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica koje su izdane tijekom godine, koji ne uključuje prosječan broj redovnih dionica koje je Društvo kupilo i koje drži kao vlastite dionice. Prosječni ponderirani broj dionica smanjio se na 28.962 s obzirom da je Društvo imalo transakcija s vlastitim dionicama tijekom 2017. godine.

	2017.	2016.
Neto dobit dioničarima (<i>u tisućama kuna</i>)	43.509	55.516
Prosječni ponderirani broj redovnih dionica bez vlastitih dionica	28.962	29.005
Osnovna/razrijeđena zarada po dionici (<i>u kunama i lipama</i>)	1.502,28	1.914,01

BILJEŠKA 14 – NEKRETNINE I OPREMA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Imovina u pripremi i predujmovi	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2015.					
Nabavna vrijednost	25.227	195.230	112.861	4.205	337.523
Akumulirana amortizacija	-	(58.558)	(85.709)	(2.002)	(146.269)
Neto knjigovodstvena vrijednost	25.227	136.672	27.152	2.203	191.254
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	25.227	136.672	27.152	2.203	191.254
Povećanje	-	6	889	12.783	13.678
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 29)	-	-	61	-	61
Osnivanje ovisnog društva (bilješka 30)	-	(878)	(70)	-	(948)
Prijenos iz imovine u pripremi	-	1.451	3.856	(5.307)	-
Prodaja	-	-	(219)	(625)	(844)
Amortizacija	-	(4.898)	(6.517)	-	(11.415)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	25.227	132.353	25.152	9.054	191.786
Stanje 31. prosinca 2016.					
Nabavna vrijednost	25.227	195.739	109.040	9.054	339.060
Akumulirana amortizacija	-	(63.386)	(83.888)	-	(147.274)
Neto knjigovodstvena vrijednost	25.227	132.353	25.152	9.054	191.786
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	25.227	132.353	25.152	9.054	191.786
Povećanje	-	-	559	10.057	10.616
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 29)	-	-	3	-	3
Prijenos iz imovine u pripremi	-	831	8.957	(9.788)	-
Prodaja	-	(349)	(641)	-	(990)
Amortizacija	-	(4.912)	(6.361)	-	(11.273)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	25.227	127.923	27.669	9.323	190.142
Stanje 31. prosinca 2017.					
Nabavna vrijednost	25.227	195.996	110.414	9.323	340.960
Akumulirana amortizacija	-	(68.073)	(82.745)	-	(150.818)
Neto knjigovodstvena vrijednost	25.227	127.923	27.669	9.323	190.142

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 14 – NEKRETNINE I OPREMA (nastavak)

Kao sredstvo osiguranja kredita i obveza po financijskom najmu (bilješka 25), založena je dugotrajna materijalna imovina čija neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 138.914 tisuća kuna (2016.: 143.437 tisuća kuna).

Dostavna vozila i viličar koji se nalaze u financijskom najmu su kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Nabavna vrijednost – kapitalizirani financijski najam	13.243	12.427
Akumulirana amortizacija	<u>(4.900)</u>	<u>(6.201)</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>8.343</u>	<u>6.226</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 15 – NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Goodwill	Licence, software i ostala prava	Imovina u pripremi	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2015.				
Nabavna vrijednost	76.085	176.665	1.879	254.629
Akumulirana amortizacija i umanjenje	(6.565)	(54.858)	-	(61.423)
Neto knjigovodstvena vrijednost	69.520	121.807	1.879	193.206
Za godinu završenu 31. prosinca 2015.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	69.520	121.807	1.879	193.206
Povećanje	931	791	869	2.591
Prijenos	-	416	(416)	-
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 29)	-	7.036	-	7.036
Osnivanje ovisnog društva (bilješka 30)	-	(7.685)	-	(7.685)
Rashod	-	(3)	(1.450)	(1.453)
Umanjenje (bilješka 9)	(2.788)	(341)	-	(3.129)
Amortizacija	-	(2.445)	-	(2.445)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	67.663	119.576	882	188.121
Stanje 31. prosinca 2016.				
Nabavna vrijednost	77.016	167.318	882	245.216
Akumulirana amortizacija i umanjenje	(9.353)	(47.742)	-	(57.095)
Neto knjigovodstvena vrijednost	67.663	119.576	882	188.121
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	67.663	119.576	882	188.121
Povećanje	-	963	4.715	5.678
Prijenos	-	4.723	(4.723)	-
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 29)	1.254	-	-	1.254
Rashod	-	(1.993)	(214)	(2.207)
Umanjenje (bilješka 9)	(705)	-	-	(705)
Amortizacija	-	(2.345)	-	(2.345)
Zaključno neto knjigovodstveno stanje	68.212	120.924	660	189.796
Stanje 31. prosinca 2017.				
Nabavna vrijednost	78.270	176.995	660	255.925
Akumulirana amortizacija i umanjenje	(10.058)	(56.071)	-	(66.129)
Neto knjigovodstvena vrijednost	68.212	120.924	660	189.796

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 15 – NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Licence

Licence za obavljanje ljekarničkih usluga s neograničenim vijekom trajanja, na datum finacijskih izvještaja ukupno iznose 110.634 tisuća kuna (2016: 112.499 tisuća kuna). Bez licenci za obavljanje ljekarničke djelatnosti nije moguće obavljati samu djelatnost ljekarništva.

Test umanjenja vrijednosti goodwilla i licenci s neograničenim vijekom trajanja

Grupa je izračunala nadoknadivu vrijednost koristeći metodu vrijednosti u upotrebi. U izračunu vrijednosti u upotrebi korištene su projekcije novčanog toka zasnovane na sedmogodišnjem poslovnom planu odobrenom od strane Uprave i Ravnatelja. Diskontna stopa od 8,97%, stope rasta od 1,0%-3,5% te terminalna stopa rasta od 2,5% su korištene kod diskontiranja projiciranog novčanog toka. Nadoknadiva vrijednost prelazi knjigovodstvenu vrijednost. U 2017. godini temeljem provedenog testa priznat je gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla u iznosu od 705 tisuća kuna (u 2016. gubitak od umanjenja vrijednosti goodwilla i licenci: 3.129 tisuća kuna).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 16 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Grupa ima 49% udjela u Zdravstvenoj ustanovi Ljekarne Jagatić koja je kupljena 2008. godine.

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje na dan 1. siječnja	21.318	21.120
Isplata udjela u dobiti	(1.654)	(1.038)
Pripis ostvarenog dobitka	1.789	1.236
Stanje na dan 31. prosinca	<u>21.453</u>	<u>21.318</u>

Informacije o pridruženim društvima za godinu koja završava 31. prosinca mogu se sažeto prikazati kako slijedi:

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	<u>Imovina</u>	<u>Obveze</u>	<u>Prihodi</u>	<u>Neto dobit</u>
Stanje 31. prosinca 2017.				
ZU Ljekarne Jagatić	24.323	14.942	55.583	3.652
Ukupno	<u>24.323</u>	<u>14.942</u>	<u>55.583</u>	<u>3.652</u>

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	<u>Imovina</u>	<u>Obveze</u>	<u>Prihodi</u>	<u>Neto dobit</u>
Stanje 31. prosinca 2016.				
ZU Ljekarne Jagatić	28.036	18.457	50.016	2.522
Ukupno	<u>28.036</u>	<u>18.457</u>	<u>50.016</u>	<u>2.522</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 17 – FINACIJSKI INSTRUMENTI PO KATEGORIJAMA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijska imovina - kategorija: Dani krediti i potraživanja		
Dani krediti i potraživanja (bilješka 18 /v/)	1.168.876	1.384.358
Novac i novčani ekvivalenti (bilješka 20)	144.785	84.509
	<u>1.313.661</u>	<u>1.468.867</u>

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijske obveze - kategorija: Ostale obveze		
Obveze prema dobavljačima (bilješka 24 /i/)	1.176.391	1.140.797
Ostale obveze (bilješka 24 /ii/)	37.768	26.545
Ukupne posudbe (bilješka 25)	376.660	515.213
	<u>1.590.819</u>	<u>1.682.555</u>

Kvaliteta potraživanja financijske imovine koja nije dospjela i nije ispravljena, može se ocijeniti u usporedbi s povijesnim podacima o kupcima.

Kvaliteta potraživanja koja nisu dospjela ni vrijednosno usklađena promatra se s obzirom na izloženost kupaca različitom kreditnom riziku:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Ljekarne	254.985	273.958
Bolnice	169.672	128.292
HZZO	36.307	35.602
Ostalo	72.433	65.296
Stanje 31. prosinca	<u>533.397</u>	<u>503.148</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 18 – POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugotrajna potraživanja:		
Dani krediti /i/	15.642	7.417
Potraživanja od kupaca /ii/	1.023	878
Dugoročni depoziti	311	467
	<u>16.976</u>	<u>8.762</u>
Kratkotrajna potraživanja:		
Potraživanja od kupaca /ii/	1.093.907	1.238.494
Ostala kratkotrajna potraživanja /iii/	4.654	6.293
Dani krediti /iv/	52.623	131.117
Dani krediti – tekuće dospijeće dugotrajnih potraživanja /i/	5.681	6.452
Kratkoročni depoziti	50	103
	<u>1.156.915</u>	<u>1.382.459</u>
	<u>1.173.891</u>	<u>1.391.221</u>

/i/ Dani krediti iskazani u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca su kako slijede:

	<u>Efektivna kamatna stopa</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
		<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dani krediti ljekarnama	3,0%-7,0%	21.047	12.056
Ostali dani krediti	2,0%-8,0%	276	1.813
Ukupna dugotrajna potraživanja uključujući tekuća dospijeća		21.323	13.869
Tekuća dospijeća dugotrajnih potraživanja		(5.681)	(6.452)
		<u>15.642</u>	<u>7.417</u>

Fer vrijednost dugotrajnih potraživanja je približno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti budući da su ugovorene kamatne stope približno jednake tržišnim.

Dospijeće danih dugotrajnih kredita je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Između 1 i 2 godine	4.826	3.980
Između 2 i 5 godina	10.816	3.437
	<u>15.642</u>	<u>7.417</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 18 – POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

/ii/ Potraživanja od kupaca iskazana u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca su kako slijede:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca u zemlji	1.095.686	1.238.475
Potraživanja od kupaca - povezane stranake (bilješka 32)	13.062	16.096
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	1.373	1.781
	<u>1.110.121</u>	<u>1.256.352</u>
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(15.191)	(16.980)
	<u>1.094.930</u>	<u>1.239.372</u>

Starosna struktura potraživanja je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Nedospjelo	533.397	503.148
0-180 dana	405.924	502.081
181-360 dana	130.683	194.010
Preko 360 dana	40.117	57.113
	<u>1.110.121</u>	<u>1.256.352</u>

Pregled promjena rezervacija za obavljeni ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje 1. siječnja	16.980	13.350
(Smanjenje) / povećanje (bilješka 9)	(1.772)	3.801
Isknjiženo	(17)	(171)
Stanje 31. prosinca	<u>15.191</u>	<u>16.980</u>

Knjigovodstveni iznos potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja preračunat je iz sljedećih valuta:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Kune	1.172.522	1.388.319
EUR	1.198	2.804
DKK	171	98
	<u>1.173.891</u>	<u>1.391.221</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 18 – POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

/iii/ Ostala potraživanja iskazana u bilanci na dan 31. prosinca su kako slijede:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja za PDV koji nije priznat	3.327	3.349
Unaprijed plaćeni troškovi	780	2.081
Ostalo	547	863
	<u>4.654</u>	<u>6.293</u>

/iv/ Dani krediti iskazani u bilanci na dan 31. prosinca su kako slijedi:

	<u>Efektivna kamatna stopa</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
		<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dani krediti	3,0%-6,95%	105.742	132.415
		105.742	132.415
Ispravak vrijednosti		(53.119)	(1.298)
		<u>52.623</u>	<u>131.117</u>

Pregled promjena rezervacija za obavljeni ispravak vrijednosti danih kredita:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje 1. siječnja	1.298	1.289
Povećanje (bilješka 9)	51.821	9
Stanje 31. prosinca	<u>53.119</u>	<u>1.298</u>

Od ukupnog povećanja od 51.821 tisuću kuna, na ispravak vrijednosti potraživanja za dane kredite Agrokoru d.d. odnosi se 51.313 tisuća kuna. Vrijednosno je usklađena glavnica za 50.000 tisuća kuna te potraživanja za kamate u iznosu od 1.313 tisuća kuna.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 18 – POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

/v/ Financijska imovina po kategorijama sastoji se od:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dani novčani krediti	62.563	138.475
Dani robni krediti	11.383	6.511
Potraživanja od kupaca	1.094.930	1.239.372
	<u>1.168.876</u>	<u>1.384.358</u>

Od ukupnog iznosa danih novčanih kredita, 50.000 tisuća kuna (2016.: 130.984 tisuće kuna) se odnosi na kredite dane Agrokoru d.d.. Iznos glavnice iznosi 100.000 tisuća kuna od čega je vrijednosno usklađeno 50.000 tisuća kuna. Potraživanja za kamate iznose 1.313 tisuća kuna te je cijeli iznos potraživanja vrijednosno usklađen.

Dani robni krediti odnose se na dospjela potraživanja za prodaju robe koja su reprogramirana te je naplata ugovorena u budućim razdobljima. Svrha ovih kredita nije ostvarivanje finacijske koristi, već naplata postojećih potraživanja od kupaca.

BILJEŠKA 19 – ZALIHE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Trgovačka roba	288.483	255.059
Trgovačka roba – povezane stranke (bilješka 32)	14.473	19.030
Dani predujmovi	3.755	2.440
Materijal	502	494
	<u>307.213</u>	<u>277.023</u>

U 2017. godini Grupa je je priznala trošak u iznosu od 4.504 tisuće kuna (2016.: 8.546 tisuća kuna) za oštećene zalihe i zalihe kojima je prošao rok upotrebe, što je iskazano u okviru nabavne vrijednosti prodane robe.

Zalihe u iznosu od 130.000 tisuća kuna (2016.: 100.000 tisuća kuna) založene su kao sredstvo osiguranja plaćanja kredita (bilješka 25).

BILJEŠKA 20 – NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Kunski račun	144.746	84.461
Devizni račun	17	27
Gotovina u blagajni i čekovi	22	21
	<u>144.785</u>	<u>84.509</u>

Novčana sredstva na kunkskim i deviznim računima deponirana su kod poslovnih banaka u Hrvatskoj.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 21 – DIONIČKI KAPITAL

Temeljni kapital Društva na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 209.244.420 kuna (31. prosinca 2016. godine: 204.715.320 kuna), a podijeljen je na 30.194 dionica (2016.: 30.194 dionica). Nominalna vrijednost jedne dionice iznosi 6.930 kuna (31. prosinca 2016. godine: 6.780 kuna). Sve dionice su otplaćene u cjelosti.

	Broj dionica	Temeljni kapital	Vlastite dionice	Kapitalna dobit/ (gubitak)	Ukupno
	<i>(u komadima)</i>		<i>(u tisućama kuna)</i>		
Stanje 1. siječnja 2016.	30.194	196.261	(9.397)	(8.653)	178.211
Otpuštanje vlastitih dionica	-	-	700	340	1.040
Stjecanje vlastitih dionica	-	-	(4.524)	-	(4.524)
Povećanje temeljnog kapitala	-	8.454	-	-	8.454
Stanje 31. prosinca 2016.	30.194	204.715	(13.221)	(8.313)	183.181
Stanje 1. siječnja 2017.	30.194	204.715	(13.221)	(8.313)	183.181
Otpuštanje vlastitih dionica ^{i\}	-	-	965	655	1.620
Stjecanje vlastitih dionica ^{ii\}	-	-	(3.342)	-	(3.342)
Povećanje temeljnog kapitala ^{iii\}	-	4.529	-	-	4.529
Stanje 31. prosinca 2017.	30.194	209.244	(15.598)	(7.658)	185.988

i\ U toku 2017. godine Društvo je dodijelilo ključnom managementu 100 vlastitih dionica (2016.: 80 vlastitih dionica).

ii\ U toku 2017. godine Društvo je steklo 238 vlastitih dionica (2016.: 347 vlastitih dionica).

iii\ Temeljni kapital povećan je temeljem Odluke Glavne skupštine Društva održane 18. svibnja 2017. godine. Trgovački sud u Zagrebu donio je rješenje o upisu povećanja temeljnog kapitala 12. srpnja 2017. godine. Temeljni kapital povećan je u ukupnom iznosu od 4.529 tisuća kuna iz zadržane dobiti ranijih razdoblja.

Vlasnička struktura Društva na dan 31. prosinca je sljedeća:

	2017.		2016.	
	Broj dionica	%	Broj dionica	%
Auctor d.o.o.	14.306	47,38%	14.306	47,38%
Pliva Hrvatska d.o.o.	7.646	25,32%	7.646	25,32%
Krka d.d. Novo Mesto	3.614	11,97%	3.614	11,97%
Vlastiti vrijednosni papiri	1.440	4,77%	1.302	4,31%
Fizičke osobe	2.065	6,84%	2.144	7,11%
Ostale pravne osobe	1.123	3,72%	1.182	3,91%
Ukupno	30.194	100%	30.194	100%

Na dan 31. prosinca 2017. godine društvo Auctor d.o.o. drži 14.306 dionica, što čini 49,75% (2016.: 49,52%) dionica s pravom glasa kada se u obzir uzmu vlastite dionice bez prava glasa.

BILJEŠKA 22 – PRIČUVE

<i>(u tisućama kuna)</i>	Zakonske pričuve	Pričuve za vlastite dionice	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2015. godine	15.992	51.286	67.278
Promjene tijekom godine	2.474	(2.474)	-
Stanje 31. prosinca 2016. godine	18.466	48.812	67.278
Promjene tijekom godine	82	-	82
Stanje 31. prosinca 2017. godine	18.548	48.812	67.360

Zakonske pričuve iznose 18.548 tisuća kuna (31. prosinca 2016. godine: 18.466 tisuća kuna) te su povećane iz ostalih pričuva (unutar zadržane dobiti) temeljem Odluke Glavne skupštine Društva održane 18. svibnja 2017. godine.

BILJEŠKA 23 – ZADRŽANA DOBIT

Unutar zadržane dobiti uključene su ostale pričuve u ukupnom iznosu od 31.714 tisuća kuna (2016.: 31.796 tisuća kuna).

Ostale pričuve u iznosu od 31.714 tisuća kuna odnose se na pričuve nastale uslijed hiperinflacije tijekom 1990–ih godina koja je za posljedicu imala veliki porast cijena.

Glavna skupština na sjednici održanoj 19. prosinca 2017. godine donijela je odluku o isplati dividende iz zadržane dobiti Društva u iznosu od 57.984 tisuća kuna, od čega se 25.454 tisuće kuna odnosi na dobit ostvarenu u razdoblju od 01. siječnja 2005. godine do 31. prosinca 2011. godine te 32.530 tisuća kuna na dobit ostvarenu nakon u razdoblju 01. siječnja 2001. godine do 31. prosinca 2004. godine te u razdoblju od 01. siječnja 2012. godine do 31. prosinca 2015. godine. Do 31. prosinca 2017. godine isplaćeno je 45.954 tisuće kuna.

Dividenda po dionici iznosila je 2.000,00 kuna.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 24 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze prema dobavljačima /i/	1.176.391	1.140.797
Ostale obveze /ii/	37.768	26.545
	<u>1.214.159</u>	<u>1.167.342</u>

/i/ Obveze prema dobavljačima iskazane na dan 31. prosinca su kako slijede:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze prema dobavljačima – inozemni	459.658	543.412
Obveze prema dobavljačima – domaći	598.321	464.417
Obveze prema povezanim strankama (bilješka 32)	118.412	132.968
	<u>1.176.391</u>	<u>1.140.797</u>

Knjigovodstveni iznos obveza prema dobavljačima preračunat je iz sljedećih valuta:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Kune	768.543	753.699
EUR	393.277	374.231
DKK	14.571	12.816
Ostale valute	-	51
	<u>1.176.391</u>	<u>1.140.797</u>

/ii/ Ostale obveze iskazane na dan 31. prosinca su kako slijede:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze za PDV	8.214	9.746
Obveze za plaće	8.961	8.538
Obveze za neiskorištene dane godišnjeg odmora	2.580	2.215
Obveze za ostale poreze i doprinose	67	112
Obveza za dividendu	12.030	-
Ostalo	5.916	5.934
	<u>37.768</u>	<u>26.545</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 25 – POSUDBE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugoročne:		
Dugoročni krediti	-	11.897
Financijski najam /ii/	5.785	4.267
	<u>5.785</u>	<u>16.164</u>
Kratkoročne:		
Kratkoročni krediti /i/	367.696	496.304
Financijski najam /ii/	3.179	2.745
	<u>370.875</u>	<u>499.049</u>
Ukupno posudbe	<u>376.660</u>	<u>515.213</u>

/ii/ Kratkoročni krediti odnose se na financiranje od različitih banaka za potrebe obrtnog kapitala. Svi krediti su kunski. Rokovi dospijeca kredita su od mjesec dana do dvanaest mjeseci. Dio kredita je sa fiksnom kamatnom stopom.

/iii/ Dugoročne obveze po financijskom najmu odnose se na nabavu dostavnih vozila i viličara. U 2017. godini sklopljeni su novi ugovori uz kamatnu stopu od 2,82%- 3,13% (2016.: 2,89%). Rok otplate ugovora je od četiri do šest godina. Osiguranje je založno pravo na svim vozilima i viličaru koji su predmet kreditiranja (bilješka 14). Obveze za najam efektivno su osigurane, budući da najmodavac ima pravo preuzimanja predmeta najma ukoliko Grupa prestane plaćati obveze.

Bruto obveza po financijskom najmu je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Do jedne godine	3.408	2.929
Od jedne do pet godina	6.010	4.442
Budući trošak financiranja	(454)	(359)
Sadašnja vrijednost obveze po financijskom najmu	<u>8.964</u>	<u>7.012</u>

Sadašnja vrijednost obveze po financijskom najmu je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Do jedne godine	3.179	2.745
Od jedne do pet godina	5.785	4.267
	<u>8.964</u>	<u>7.012</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 25 – POSUDBE (nastavak)

Dinamika otplate dugoročnog duga je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Od 1 do 2 godine	2.624	10.071
Od 2 do 5 godina	3.161	6.093
	5.785	16.164

Efektivne kamatne stope na dan izvještavanja su kako slijedi:

	<u>2017.</u>		<u>2016.</u>	
	<u>Kune</u> <u>%</u>	<u>EUR</u> <u>%</u>	<u>Kune</u> <u>%</u>	<u>EUR</u> <u>%</u>
Dugoročne posudbe				
Dugoročni krediti	-	-	3,33%-3,84%	-
Financijski najam	-	2,82%-3,57%	-	2,89%-3,70%
Kratkoročne posudbe				
Kratkoročni krediti	2,70%-2,90%	-	2,70%-3,10%	-

Fer vrijednost obveza po financijskom najmu je približna knjigovodstvenoj vrijednosti.

Knjigovodstveni iznos dugoročnih i kratkoročnih posudbi uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti.

Izloženost promjeni kamatne stope na primljene kredite i financijski najam sukladno ugovorenim datumima promjena kamatnih stopa na dan izvještavanja je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Posudbe s varijabilnom kamatnom stopom		
Do 3 mjeseca	40.009	-
Od 3 do 12 mjeseci	223.064	284.438
Preko 1 godine	-	-
	263.073	284.438
Posudbe s fiksnom kamatnom stopom		
Kreditni s fiksnom kamatnom stopom	113.587	230.775
	113.587	230.775
Ukupno posudbe	376.660	515.213

S obzirom da je kamatna stopa posudbi u iznosu 113.587 tisuća kuna (2016.: 230.775 tisuća tisuće kuna) fiksna, ne postoji rizik od izloženosti promjene kamatne stope.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 25 – POSUDBE (nastavak)

Knjigovodstveni iznos primljenih posudbi Grupe preračunat je iz sljedećih valuta:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Kune	367.696	508.201
EUR	8.964	7.012
	<u>376.660</u>	<u>515.213</u>

Primljeni krediti osigurani su hipotekama na nekretninama Grupe (bilješka 14), zalihama (bilješka 19) te danim mjenicama i zadužnicama.

Kršenje ugovornih uvjeta

Za dio kratkoročnih pozajmica kod poslovnih banaka Društvo je ugovorilo tijekom 2017. godine ugovorne uvjete, od čega se dio uvjeta odnosi na omjer isplaćene dividende u razdoblju u odnosu na neto dobit prethodne godine.

Krajem 2017. godine Društvo nije bilo u skladu s navedenim ugovornim uvjetima. Ukupni iznos glavnica ovih pozajmica na 31. prosinac 2017. godine iznosi 60.300 tisuća kuna. Poslovne banke su bile pravovremeno upoznate sa navedenim te su dostavile pismene potvrde da neće aktivirati ugovorne mehanizme vezane uz kršenje ugovornih obveza. Sve obveze koje su dospjele na 31. prosinac 2017. godine Društvo je pravovremeno podmirilo.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 26 – ODGOĐENI POREZ

Odgođena porezna imovina odnosno odgođena porezna obveza mjeri se poreznom stopom od 18% u skladu s propisima o porezu na dobit važećim od 1. siječnja 2017. godine.

Odgođena porezna imovina

<i>(u tisućama kuna)</i>	Vrijed- nosno uskla- đenje zaliha	Vrijed- nosno uskla- đenje potraži- vanja	Rezervi- ranja za naknade zaposle- nima	Prijenos nekret- nina i opreme unutar Grupe	Vrijed- nosno uskla- đenje nemate- rijalne imovine	Porezna olakšica	Vrijed- nosno uskla- đenje danih kredita	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2016.	1.038	73	292	1	420	-	-	1.824
Porez na teret računa dobiti i gubitka	(217)	(8)	(27)	(1)	-	-	-	(253)
Porez u korist računa dobiti i gubitka	-	-	-	-	61	-	-	61
Učinak promjene porezne stope	(31)	(6)	(28)	-	(43)	-	-	(108)
Stanje 31. prosinca 2016.	790	59	237	-	438	-	-	1.524
Stanje 1. siječnja 2017.	790	59	237	-	438	-	-	1.524
Porez na teret računa dobiti i gubitka	(135)	(11)	(42)	-	(211)	-	-	(399)
Porez u korist računa dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	5.981	9.000	14.981
Stanje 31. prosinca 2017.	655	48	195	-	227	5.981	9.000	16.106

Društvo je u 2017. godini priznalo odgođenu poreznu imovinu na temelju potvrde Ministarstva gospodarstva o dobivenom statusu nositelja poticajnih mjera za investicije, a temeljem ispunjenja uvjeta iz Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja.

Ukupni iznos potpora koji Društvo može koristiti iznosi 12.601 tisuću kuna, od čega je Društvo u 2017. godini iskoristilo 6.620 tisuća kuna (bilješka 12).

BILJEŠKA 26 – ODGOĐENI POREZ (nastavak)

Odgođena porezna obveza

<i>(u tisućama kuna)</i>	Stjecanje ovisnog društva - licence
Stanje 1. siječnja 2016.	17.475
Porez kod stjecanja ovisnog društva (bilješka 29)	1.252
Porez kod osnivanja ovisnog društva (bilješka 30)	(1.174)
Utjecaj promjene porezne stope	(1.630)
Stanje 31. prosinca 2016.	15.923
Stanje 1. siječnja 2017.	15.923
Promjene kroz godinu	-
Stanje 31. prosinca 2017.	15.923

Odgođena porezna obveza nastala u trenutku akvizicije ovisnog društva proizašla je iz razlike nastale mjerenjem imovine i obveza ovisnog društva u konsolidaciji po fer vrijednostima, dok je porezna osnovica imovine i obveza ostala u visini troška. Proizašla odgođena porezna obveza utjecala je u 2016. godini na povećanje goodwilla.

BILJEŠKA 27 – REZERVIRANJA

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Naknade zaposlenima</u>	<u>Sudski sporovi</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje 31. prosinca 2016.	1.359	1.098	2.457
Dugoročni dio	952	-	952
Kratkoročni dio	407	1.098	1.505
Stanje 1. siječnja 2017.	1.359	1.098	2.457
Povećanja	142	100	242
Iskorištena u toku godine	(389)	(626)	(1.015)
Stanje 31. prosinca 2017.	1.112	572	1.684
Dugoročni dio	804	-	804
Kratkoročni dio	308	572	880

Naknade zaposlenima

Ova se rezerviranja odnose na procijenjena dugoročna primanja zaposlenih vezano uz otpremnine i jubilarne nagrade, što je definirano Kolektivnim ugovorom. Dugoročni iznos rezerviranja odnosi se na procijenjena stečena prava na otpremnine i jubilarne nagrade koje će biti isplaćene po isteku godine dana od datuma financijskih izvještaja, dok se kratkoročni iznos primanja zaposlenih sastoji od jubilarnih nagrada i otpremnina koji će biti isplaćeni u razdoblju od 12 mjeseci nakon datuma izvještaja o financijskom položaju.

Sudski sporovi

Grupa je tijekom 2017. godine temeljem sudske presude ukinula rezervaciju za jedan sudski spor u iznosu od 626 tisuća kuna, te je povećala rezervacije za sudske sporove temeljem procjene odvjetnika i Uprave o izvjesnosti gubitaka po sporovima u iznosu od 100 tisuća kuna. Kako je iznos ukidanja rezervacije veći od iznosa povećanja rezervacije, Grupa je iskazala neto prihod od ukidanja rezervacije u iznosu od 526 tisuća kuna (bilješka 9).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 28 – OPERATIVNI NAJAM

Društvo i članice Grupe unajmljuju vozila i poslovne prostore prema ugovorima o operativnom najmu.

Ugovorene najamnine po operativnom najmu su kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Do jedne godine	6.176	6.007
Od jedne do pet godina	9.034	5.474
Preko pet godina	2.266	796
Ugovorene najamnine po operativnom najmu	<u>17.476</u>	<u>12.277</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 29 – STJECANJE OVISNIH DRUŠTAVA

Stjecanje Zdravstvenih ustanova

U 2017. godini Grupa je stekla 100% vlasništva nad jednom ljekarnom (2016.: 100% vlasništva nad tri ljekarne) za ugovoreni iznos od 1.005 tisuća kuna (2016.: 9.874 tisuća kuna).

Grupa je od datuma akvizicije do datuma financijskih izvještaja na osnovu novostečenih ovisnih društava ostvarila prihode u iznosu od 1.988 tisuća kuna (2016.: 5.976 tisuće kuna) i dobit u iznosu od 97 tisuća kuna (2016.: 289 tisuća kuna). Ovisno društvo je stečeno 1. siječnja 2017. godine.

Iznosi su izračunati korištenjem računovodstvenih politika Grupe. Stečena neto vrijednost imovine i goodwilla iskazani su kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Trošak stjecanja	1.005	9.874
- Plaćena naknada	1.005	9.874
- Obveze za kupnju ovisnih društava (bilješka 25/ii/)	-	-
Fer vrijednost stečene imovine	249	(9.874)
Goodwill (bilješka 15)	1.254	-

Fer vrijednost stečene imovine je kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Nematerijalna imovina (bilješka 15)	-	7.036
Nekretnine i oprema (bilješka 14)	3	61
Zalihe	279	1.151
Potraživanja	1.077	2.263
Novac i novčani ekvivalenti	269	1.963
Odgođena porezna obveza (bilješka 26)	-	(1.252)
Kratkoročne obveze	(1.877)	(1.348)
Neto stečena imovina	(249)	9.874
Trošak stjecanja plaćen u gotovini	1.005	9.874
Stečen novac i novčani ekvivalenti	(269)	(1.963)
Neto odljev	736	7.911

Grupa je kupovnu cijenu alocirala na identificiranu imovinu, uključujući i nematerijalnu imovinu koja nije identificirana u bilanci stanja društava, a sukladno MRS-u 38 Nematerijalna imovina.

Uprava Grupe je identificirala i vrednovala licencu za obavljanje ljekarničkih usluga kao jedini oblik nematerijalne imovine koji se javlja prilikom akvizicija zdravstvenih ustanova/ljekarna. Imovina se vrednovala po fer vrijednosti na datum akvizicije koristeći neto sadašnju vrijednost novčanih tokova društva koja proizlaze iz korištenja identificirane nematerijalne i materijalne imovine društva te koji im se mogu direktno pripisati.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 30 – OSNIVANJE I RASHODOVANJE OVISNOG DRUŠTVA

ZU Prima Pharme osnovala je u 2016. godini novu ustanovu Zdravstvenu ustanovu Ljekarne Diabpharm, Zagreb. Ustanova je osnovana uplatom temeljnog kapitala od 20 tisuća kuna te je u novoosnovanu ustanovu unesena nematerijalna imovina u iznosu od 7.685 tisuća kuna (bilješka 15), materijalna imovina u iznosu od 948 tisuća kuna (bilješka 14), zalihe u iznosu od 843 tisuće kuna te odgođena porezna obveza u iznosu od 1.174 tisuća kuna (bilješka 26). Vrijednost udjela iznosila je ukupno 8.321 tisuću kuna. Udjel je prodan za iznos od 9.000 tisuća kuna te je Grupa ostvarila dobit od prodaje udjela u iznosu od 679 tisuća kuna (bilješka 10)

Grupa je u 2016. godini stekla udjel u ZU Ljekarne Galla koji je prodan te je Grupa ostvarila dobit od prodaje udjela u iznosu od 100 tisuća kuna (bilješka 10).

BILJEŠKA 31 – DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Dana 1. siječnja 2018. godine Ustanova je preuzela podružnicu Bibinje od prodavatelja Zdravstvene ustanove Ljekarne Soline Farm, Biograd na moru.

Osim navedenog, ne postoje događaji nakon datuma bilance koji zahtijevaju uskladu financijskih izvještaja niti dodatne objave unutar financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 32 – ODNOSI S POVEZANIM STRANKAMA

Grupa ostvaruje poslovne transakcije s povezanim strankama.

Povezane stranke uključuju:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
1. Pridruženo društvo Zdravstvene ustanove Ljekarne Prima Pharme, Zagreb Zdravstvena ustanova Ljekarne Jagatić, Zagreb	49%	49%
2. Društvo s većinskim glasačkim pravima, odnosno matično društvo Auctor d.o.o. koje posjeduje 47,38% udjela odnosno 49,75% dionica s pravom glasa.		
3. Pliva Hrvatska d.o.o., Zagreb, koja posjeduje 25,32% udjela u vlasništvu odnosno 26,59% glasačkih prava nad Društvom. Obzirom na udio i operativne transakcije koje obavlja s Društvom Pliva Hrvatska d.o.o. ima značajan utjecaj na tekuće poslovanje Društva.		
4. Ostala povezana društva: Auctor Invest d.o.o. koji je povezano društvo Auctora d.o.o.		

Poslovne transakcije s povezanim strankama koje se odnose na stanja u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine i stavke izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za godine koje su tada završile iskazane su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja			
<i>Potraživanja od kupaca</i>			
Pridruženo društvo ZU Ljekarne Prima Pharme		12.835	15.831
Pliva Hrvatska d.o.o.		227	265
	18	<u>13.062</u>	<u>16.096</u>
Zalihe			
Pliva Hrvatska d.o.o.		14.473	19.030
	19	<u>14.473</u>	<u>19.030</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 32 – ODNOSI S POVEZANIM STRANKAMA (nastavak)

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2017.	2016.
Obveze prema dobavljačima			
Pliva Hrvatska d.o.o.		118.412	132.968
	25	118.412	132.968
Prihodi od prodaje i ostali prihodi			
Pridruženo društvo ZU Ljekarne Prima Pharme		35.448	31.142
Pliva Hrvatska d.o.o.		286	311
	5	35.734	31.453
Nabava proizvoda			
Pliva Hrvatska d.o.o.		212.189	229.445
		212.189	229.445
Naknade ključnom managementu – plaće i nagrade za pet članova			
		8.121	6.072
Naknade članovima Nadzornog i Revizorskog odbora			
		453	525

BILJEŠKA 33 – ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje prikazane na stranicama 32 do 86 odobrila je Uprava Društva u Zagrebu 2. ožujka 2018. godine.

Potpisao u ime Uprave Društva 2. ožujka 2018. godine:

Jasminko Herceg
Direktor

Medika d.d.
ZAGREB, Capraška 1

***